

**RAPORT Z WYKONANIA
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY KIETRZ
ZA LATA 2019-2020**

ul. Styki 8/3
45-753 Opole
tel./fax: 77 474-24-57
kom. 605-26-24-27
e-mail: albeko@poczta.fm

Wykonawcą
Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kietrz
za lata 2019-2020
był zespół firmy ALBEKO z siedzibą w Opolu
pod kierunkiem mgr inż. Beaty Podgórskiej

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	5
2. ZAKRES DANYCH PODSTAWOWYCH, DOKUMENTY WEJŚCIOWE DO RAPORTU O STANIE ŚRODOWISKA W GMINIE KIETRZ ZA LATA 2019-2020.	5
3. POLITYKA EKOLOGICZNA.....	6
4. JAKOŚĆ ŚRODOWISKA.....	9
4.1. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.....	9
4.2. KLIMAT AKUSTYCZNY.....	13
4.3. ODDZIAŁYWANIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH.....	15
4.4. ZASOBY I JAKOŚĆ WÓD. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA.....	16
4.4.1. Jakość wód powierzchniowych.....	16
4.4.2. Jakość wód podziemnych.....	20
4.4.3. Gospodarka wodno-ściekowa.....	20
4.5. ZASOBY GEOLOGICZNE.....	22
4.6. GLEBY.....	24
4.7. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW.....	24
4.8. ZASOBY PRZYRODNICZE.....	26
4.9. NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA.....	30
5. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ZA LATA 2019-2020 WRAZ Z ANALIZĄ WYDATKÓW.....	32
6. MONITORING SKUTKÓW REALIZACJI PROGRAMU I JEGO AKTUALIZACJI.....	45
6.1 ANALIZA WSKAŹNIKÓW MONITORINGU POŚ.....	50
7. OCENA STOPNIA ROZBIEŻNOŚCI POMIĘDZY PRZYJĘTYMI CELAMI A ICH WYKONANIEM, WERYFIKACJA PRZYJĘTYCH ZADAŃ, OCENA WYKONANIA.....	50
8. DIAGNOZA, PROPOZYCJE NOWYCH PRIORYTETÓW I KRYTERIÓW ICH WYŁONIENIA.....	53
9. PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	55
10. LITERATURA.....	56

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek. 1. Obszary chronione na terenie Gminy Kietrz.....	28
--	----

SPIS TABEL

Tabela 1. Emisja zanieczyszczeń do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu Powiatu Głubczyckiego.....	10
Tabela 2. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2019.....	12
Tabela 3. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2020.....	12
Tabela 4. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez linie elektroenergetyczne oraz starty, lądowania i przeloty statków powietrznych wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem.....	13
Tabela 5. Wyniki oceny wykonanej dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych zlokalizowanych na obszarze Gminy Kietrz w latach 2014-2019 roku.....	17
Tabela 6. Ocena ryzyka osiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP ujętych w Planie gospodarowania wodami w dorzeczu Odry.....	18
Tabela 7. Sieć wodociągowa w Gminie Kietrz w latach 2019-2020 (wg GUS).....	21
Tabela 8. Sieć kanalizacyjna w Gminie Kietrz w latach 2019-2020.....	21
Tabela 9. Zasoby geologiczne i przemysłowe złóż na terenie Gminy Kietrz znajdujące się w bazie zasobów geologicznych PIG-PIB.....	23
Tabela 10. Ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu Gminy Kietrz w latach 2019-2020.....	24
Tabela 11. Ilość wyrobów zawierających azbest zebranych z terenu Gminy Kietrz w latach 2019-2020.....	26
Tabela 12. Wykaz pomników przyrody na terenie Gminy Kietrz.....	29
Tabela 13. Liczba miejscowych zagrożeń w podziale na wielkość zagrożenia w 2019 i 2020 roku.....	31
Tabela 14. Liczba miejscowych zagrożeń w podziale na rodzaj miejscowego zagrożenia w 2019 i 2020 roku.....	31
Tabela 15. Realizacja zadań w latach 2019-2020.....	32
Tabela 16. Realizacja zadań w latach 2019-2020.....	34
Tabela 17. Realizacja zadań w latach 2019-2020.....	34
Tabela 18. Realizacja zadań w latach 2019-2020.....	37
Tabela 19. Realizacja zadań w latach 2019-2020.....	39
Tabela 20. Realizacja zadań w latach 2019-2020.....	41
Tabela 21. Realizacja zadań w latach 2019-2020.....	41

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY KIETRZ ZA LATA 2019-2020

Tabela 22. <i>Realizacja zadań własnych z planu operacyjnego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kietrz zaplanowanych na lata 2019-2020.</i>	44
Tabela 23. <i>Wskaźniki monitoringu dla Gminy Kietrz w 2019 i 2020 roku.</i>	46
Tabela 24. <i>Wartości mierników celów głównych dla poszczególnych obszarów interwencji.</i>	51

1. WSTĘP

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2020 poz. 1219) Burmistrz co 2 lata przedstawia Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska. „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kietrz na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 został przyjęty Uchwałą Nr XLVI/415/2018 Rady Miejskiej w Kietrze z dnia 29 stycznia 2018 r. Ustawa „Prawo ochrony środowiska” nie określa wymagań dotyczących formy i struktury sprawozdania z realizacji gminnego Programu ochrony środowiska. W samym Programie założono, iż analiza realizacji programu polegać będzie przede wszystkim na monitorowaniu czyli obserwacji zmian w wielu wzajemnie ze sobą powiązanych sferach funkcjonowania danego obszaru (ekonomicznej, społecznej, ekologicznej itp.).

W obowiązującym Programie Ochrony Środowiska założono, że system monitoringu dla gminy powinien zawierać n/w działania, które pozwolą na bieżące monitorowanie jego realizacji:

1. systematyczne zbieranie danych liczbowych oraz informacji dotyczących realizacji poszczególnych zadań Programu; wynikiem tych działań będzie materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen,
2. uporządkowanie, przetworzenie i analiza danych empirycznych; otrzymany materiał będzie służył przygotowaniu raportów,
3. przygotowanie raportów z realizacji zadań ujętych w Programie,
4. analiza porównawcza osiągniętych wyników z założeniami Programu; określenie stopnia wykonania zapisów przyjętego Programu oraz identyfikacja ewentualnych rozbieżności,
5. analiza przyczyn odchyień oraz określenie działań korygujących polegających na modyfikacji dotychczasowych oraz ewentualne wprowadzenie nowych instrumentów wsparcia,
6. przeprowadzenie zaplanowanych działań korygujących.

2. ZAKRES DANYCH PODSTAWOWYCH, DOKUMENTY WEJŚCIOWE DO RAPORTU O STANIE ŚRODOWISKA W GMINIE KIETRZ ZA LATA 2019-2020.

Dane podstawowe do sporządzenia Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kietrz za lata 2019-2020 stanowią głównie:

- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kietrz na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024,
- sprawozdania opisowe z realizacji budżetu Gminy Kietrz za lata 2019-2020,
- raporty i oceny stanu środowiska w województwie opolskim wykonywane przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu,
- rejestr form ochrony przyrody publikowany przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Opolu,
- informacje pozyskane z Urzędu Miejskiego w Kietrze,
- informacje statystyczne GUS,
- opracowania własne.

3. POLITYKA EKOLOGICZNA.

W związku z wejściem w życie nowelizacji ustawy – Prawo ochrony środowiska nastąpiła zmiana sposobu realizacji krajowej polityki ochrony środowiska. Obecnie jest ona prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Według Wytycznych Ministra Środowiska do przygotowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, w celu zapewnienia adekwatności i komplementarności poszczególnych POŚ, należy zadbać o ich spójność z nadrzędnymi dokumentami strategicznymi.

Program oparty jest na zapisach następujących dokumentów:

- *Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 roku (Dz.U. 2020 poz. 1219 ze zm.)*. Definiuje ono ogólne wymagania w odniesieniu do programów ochrony środowiska opracowywanych dla potrzeb województw, powiatów i gmin.
- *Wytyczne Ministra Środowiska do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska*, które podają sposób i zakres dokumentu oraz wskazówki, co do zawartości programów. Do podstawowych zasad tworzenia programów ochrony środowiska:
  - *zwięzłość i prostota,*
  - *spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi,*
  - *konsekwentne i świadome stosowanie terminów,*
  - *ujednoczenie ram czasowych (co najmniej do roku 2020 z perspektywą na kolejne cztery lata),*
  - *kaskadowe sporządzanie POŚ,*
  - *oparcie na wiarygodnych danych,*
  - *prawidłowe określenie celów,*
  - *przygotowanie założeń do POŚ,*
  - *włączenie interesariuszy w proces opracowania POŚ,*
  - *przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.*

W wytycznych określono następujące obszary interwencji:

1. *ochrona klimatu i jakości powietrza,*
2. *zagrożenia hałasem,*
3. *pola elektromagnetyczne,*
4. *gospodarowanie wodami,*
5. *gospodarka wodno-ściekowa,*
6. *zasoby geologiczne,*
7. *gleby,*
8. *gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,*
9. *zasoby przyrodnicze,*
10. *zagrożenia poważnymi awariami.*

Wymienione powyżej obszary interwencji powinny uwzględniać zagadnienia horyzontalne (przekrojowe, dotyczące wszystkich dziedzin), tj.:

- *adaptację do zmian klimatu,*
  - *nadzwyczajne zagrożenia środowiska,*
  - *działania edukacyjne,*
  - *monitoring środowiska.*
- Polityka ekologiczna państwa 2030 jest najważniejszą strategią w obszarze środowiska i gospodarki wodnej. Dokument stanowi podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021–2027. Rolą "Polityki ekologicznej państwa" jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Cel główny "Polityki..." - *Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców* został przeniesiony wprost ze Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju. Cele szczegółowe określono w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający połączenie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska. Cele szczegółowe dotyczą zdrowia, gospodarki i klimatu. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele

horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Cele szczegółowe będą realizowane przez kierunki interwencji takie jak:

- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają określaniu granicznych wielkości emisji dla większych zakładów przemysłowych),
- przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,
- usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Ze szczególną intensywnością realizowane będą działania mające na celu poprawę jakości powietrza przez ograniczenie niskiej emisji, która jest główną przyczyną powstawania smogu. W kontekście coraz częstszego występowania na terenie Polski fali upałów i nocy tropikalnych oraz susz na znaczeniu zyskują działania związane z adaptacją do zmian klimatu. Ich celem jest przeciwdziałanie miejskim wyspom ciepła, rozbudowa terenów zieleni oraz powszechniejsze retencjonowanie wody na terenach miast i wsi. *Polityka ekologiczna państwa 2030* przewiduje, że działania adaptacyjne będą polegały m.in. na opracowaniu i wdrożeniu dokumentów strategicznych/ planistycznych w zakresie gospodarowania wodami, wsparciu opracowania i wdrażania miejskich planów adaptacji do zmian klimatu, budowie niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji, renaturyzacji rzek i ich dolin, renaturyzacji mokradeł oraz na rozwoju zielonej i niebieskiej infrastruktury. Działania ukierunkowane będą również na zarządzanie wodami opadowymi na obszarach zurbanizowanych poprzez różne formy retencji i rozwój infrastruktury zieleni, ograniczenie zajmowania gruntów oraz zasklepienia gleby. Działania adaptacyjne będą prowadzone także na obszarach wiejskich. Będą one miały na celu w szczególności zwiększenie odporności krajobrazu rolniczego na zmiany klimatu i ochrony produkcji rolnej. Chronione i rozwijane będą zadrzewienia śródpolne i przydrożne (szczególnie o charakterze unikalnym przyrodniczo lub kulturowo) oraz prowadzone będą nowe przydrożne nasadzenia z przewagą krzewów rodzimych o bujnym ulistnieniu, zwłaszcza w regionach najbardziej narażonych na suszę i pustyńnienie, o niskim procencie lesistości.

Polityka ekologiczna państwa 2030 będzie stanowiła podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021-2027. Strategia wspiera także realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w tym na poziomie unijnym oraz ONZ, szczególnie w kontekście celów polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2030 oraz celów zrównoważonego rozwoju ujętych w Agendzie 2030.

Polityka ekologiczna państwa 2030 uchyla Strategię "Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 r." w części dotyczącej Celu 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska i Celu 3. Poprawa stanu środowiska.

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności.
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).
- Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki Dynamiczna Polska 2020.
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku.
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030.

- Strategia Sprawne Państwo 2020.
- Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022.
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020.
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020.
- Polityka Energetyczna Polski do 2040 roku.

W dokumentach tych określono długoterminową politykę ochrony środowiska odpowiednio dla województwa opolskiego, powiatu głubczyckiego oraz Gminy Kietrz, przedstawiono cele krótkoterminowe i sposób ich realizacji, określono sposoby zarządzania środowiskiem i aspekty finansowe realizacji programu.

4. JAKOŚĆ ŚRODOWISKA

Jakość poszczególnych komponentów środowiska powinna być nieustannie monitorowana, co ma na celu rejestrację oraz analizę krótko- i długoterminowych zmian zachodzących w systemach ekologicznych pod wpływem zmian klimatu, zanieczyszczeń i innych przejawów ingerencji człowieka. Analiza zebranych danych o jakości środowiska pozwala również na określenie zadań zmierzających do poprawy stanu ekologicznego wszystkich komponentów środowiska.

Coroczny monitoring środowiska na terenie Gminy Kietrz prowadzony jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ) oraz Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu (RWMS-WIOŚ). Wszelkie zmiany jakości środowiska jakie zaszły w okresie lat 2019-2020 zostały opisane i podsumowane w oparciu o publikacje GIOŚ i RWMS-WIOŚ w Opolu.

Informacje ogólne – Gmina Kietrz.

Gmina Kietrz jest położona na obszarze, który według *Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego*, oprócz dominującej funkcji rolniczej ma pełnić funkcje związane z obsługą ruchu turystycznego oraz współpracą transgraniczną z Czechami.

Dystans, dzielący najważniejsze, pobliskie miasta od Kietrza, wynosi:

- z Głubczyc 20 km,
- z Raciborza 15 km,
- z Opawy 15 km.

Gmina jest członkiem Stowarzyszenia Gmin Dorzecza Górnej Odry oraz akcjonariuszem Agencji Rozwoju Opolszczyzny S.A. Należy również do Euroregionu Silesia, który jest związkiem dwóch stowarzyszeń: Gmin Dorzecza Górnej Odry i Regionalnego Stowarzyszenia Współpracy Czesko-Polskiej Śląska Opawskiego. Euroregion nie ma osobowości prawnej. Siedzibą Euroregionu jest miasto Racibórz w Rzeczypospolitej Polskiej i miasto Opawa w Republice Czeskiej. Celem współpracy w Euroregionie jest podejmowanie działań dla równomiernego i zrównoważonego rozwoju regionu oraz zbliżenia jego mieszkańców i instytucji po obu stronach granicy, a ponadto wspomaganie na poziomie regionalnym działań prowadzących do aktywizacji współpracy transgranicznej.

Korzystne warunki przyrodniczo-krajobrazowe, w tej części gminy a także położenie w pobliżu dużej aglomeracji katowickiej i blisko Republiki Czeskiej determinują rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnych, służących ponadlokalnemu wypoczynkowi cotygodniowemu i pobytowemu.

4.1. Powietrze atmosferyczne

Stan zanieczyszczenia powietrza jest jednym z najbardziej zmiennych stanów środowiska. W znaczącym stopniu zależy od wielkości chwilowych emisji ze źródeł zlokalizowanych na danym terenie oraz od wielkości transgranicznej migracji zanieczyszczeń. Rozprzestrzenianie zanieczyszczeń w atmosferze determinowane jest warunkami meteorologicznymi, w tym intensywnością turbulencji wywołanej czynnikami mechanicznymi i termicznymi oraz własnościami fizyczno-chemicznymi atmosfery.

Podstawowym procesem, w trakcie którego następuje emisja zanieczyszczeń do powietrza, jest spalanie paliw w elektrowniach, elektrociepłowniach, indywidualnych paleniskach domowych oraz środkach transportu. Zanieczyszczenia emitowane są także przez przemysł i rolnictwo.

Źródła komunalno-bytowe, w głównej mierze odpowiedzialne za podwyższone stężenia zanieczyszczeń, szczególnie pyłu zawieszonego, benzo(a)pirenu i dwutlenku siarki, w sezonie zimowym, głównie w efekcie używania niskosprawnych urządzeń i instalacji kotłowych (będących w złym stanie technicznym i nieprawidłowo eksploatowanych oraz spalanie złej jakości paliw, zasiarczonych, zapozielonych i niskokalorycznych węgla, mułów węglowych, a także wszelkich odpadów z gospodarstw domowych), są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Duża ilość źródeł wprowadzających zanieczyszczenia z kominów o niewielkiej wysokości sprawia, że zjawisko to jest bardzo uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary zwartej zabudowy mieszkaniowej. Z kolei transport drogowy wpływa na całoroczny wysoki poziom tlenków azotu w powietrzu oraz podwyższony poziom pyłu zawieszonego PM10.

Według przedstawionych poniżej danych GUS o emisji zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie powiatu głubczyckiego w ciągu ostatnich lat wystąpił spadek wielkości emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych oraz wzrost w roku 2019.

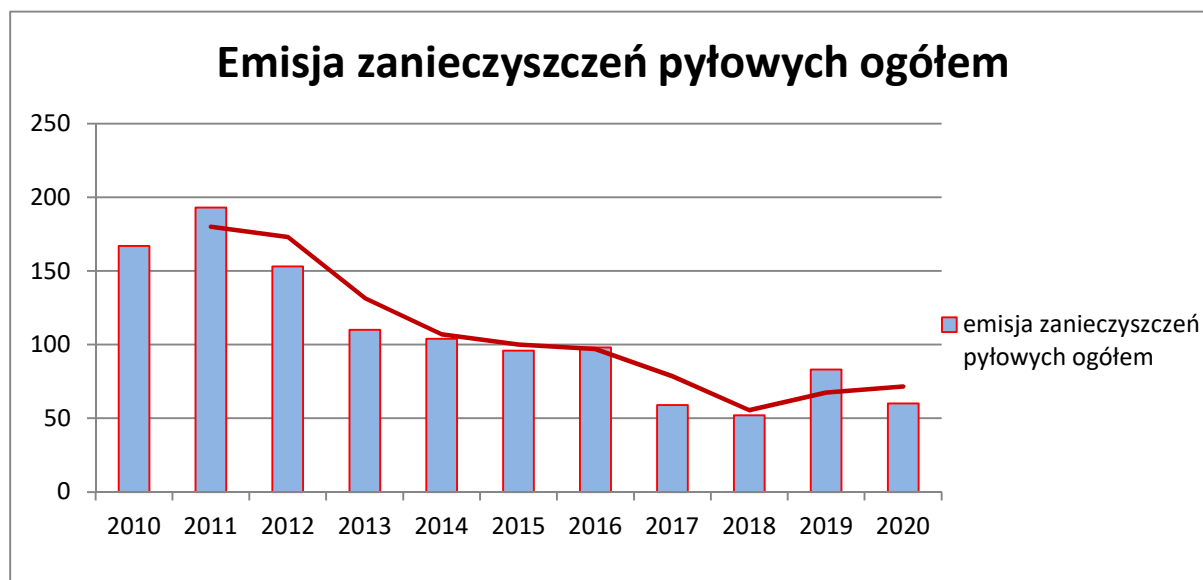
Tabela 1. Emisja zanieczyszczeń do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu Powiatu Głubczyckiego.

Emisja zanieczyszczeń	Ilość zanieczyszczenia w Mg/rok			
	2017	2018	2019	2020
pyłowych:				
ogółem	59	52	83	60
ogółem na 1km ² powierzchni	0,09	0,08	0,12	0,09
ze spalania paliw	55	48	73	55
gazowych:				
ogółem	9 043	7 876	10 948	8 393
ogółem (bez dwutlenku węgla)	306	269	403	297
niezorganizowana	80	73	117	90
dwutlenek siarki	42	40	47	35
tlenki azotu	47	42	65	50
tlenek węgla	203	174	273	196
dwutlenek węgla	8 737	7 607	10 545	8 096
zanieczyszczenia zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych:				
pyłowe	77,4	78,2	78,3	79,4
gazowe	0,0	0,0	0,0	0,0

Źródło: www.stat.gov.pl

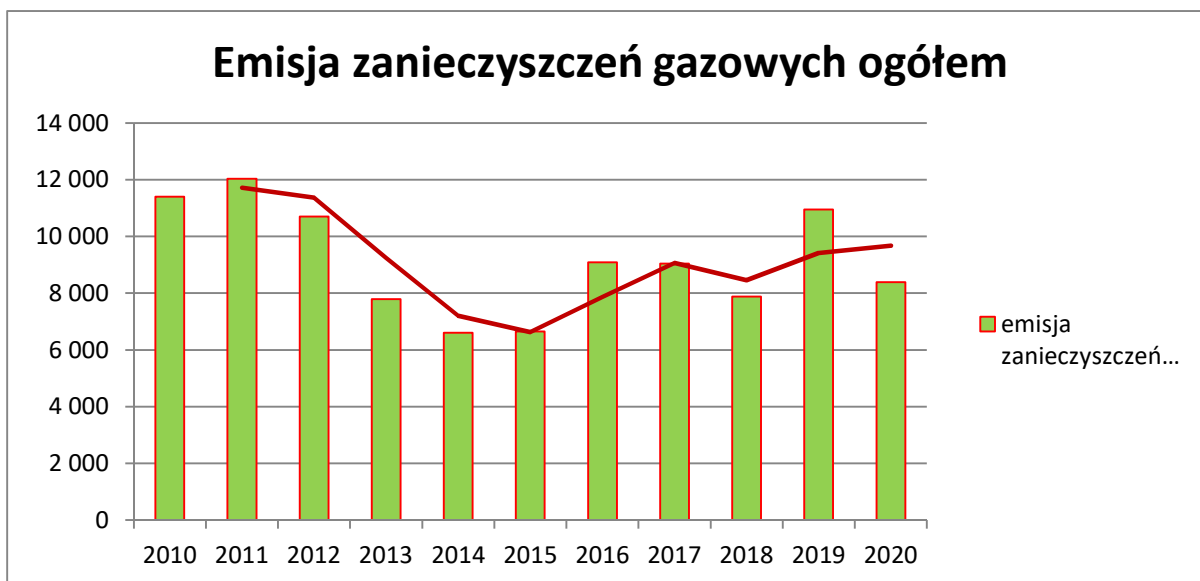
Emisję zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych wraz z tendencją zmian w latach 2010-2020 przedstawiają wykresy poniżej:

Wykres 1. Emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu powiatu głubczyckiego w latach 2010-2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 2. Emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu powiatu głubczyckiego w latach 2010-2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W latach określonych Raportem emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych uległa zmniejszeniu.

Zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska*, do 30 kwietnia każdego roku, RWMŚ-WIOŚ dokonuje oceny poziomu substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie dokonuje klasyfikacji stref. Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z określonymi wymaganiami w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są dotrzymane dopuszczalne poziomy) lub utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Oceny i obserwacji zmian dokonuje wojewódzki inspektor ochrony środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawę klasyfikacji stref zgodnie z art. 89 ww. ustawy stanowiły dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu oraz poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji z dozwolonymi przypadkami przekroczeń, poziomy docelowe oraz poziomy celów długoterminowych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin, określone w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2021 poz. 845 – tekst jednolity) oraz ustawy *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. 2020 poz. 1219 – tekst jednolity).

Oceny za 2019 i 2020 rok wykonano zgodnie z podziałem kraju, w którym strefę stanowią:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy (miasto Opole),
- pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy oraz aglomeracji (strefa opolska).

Klasyfikacji stref za rok 2019 i 2020 wykonano w następujących klasach:

- **klasa A** - poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnej/docelowej; nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza;
- **klasa C** - poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną/docelową lub wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji; należy określić obszary przekroczeń oraz dążyć do osiągnięcia wartości kryterialnych, niezbędne jest opracowanie programu ochrony powietrza;
- **klasa D1** - poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego; nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza;
- **klasa D2** - poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego; należy dążyć do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do roku 2020.

Jakość powietrza atmosferycznego

Na terenie Gminy Kietrz RWMS-WIOŚ w Opolu w latach 2019-2020 nie prowadził bezpośredniego monitoringu jakości powietrza. Pomiary wykonywane były na obszarze „strefy opolskiej”.

Rok 2019 – klasyfikacja stref:

Tabela 2. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2019.

Strefa	Ochrona zdrowia											
Strefa opolska	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
	A	A	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	A ²

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim Raport wojewódzki za rok 2019 rok GIOS-DMŚ-RWMS w Opolu

1) dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

2) dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny II faza, strefa opolska uzyskała klasę C1

Na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie opolskim za rok 2019” obszar Gminy Kietrz w ramach „strefy opolskiej” został zakwalifikowany:

- wg kryterium ochrony zdrowia do **klasy A** ze względu na poziom PM_{2,5}, SO₂, NO₂, C₆H₆, CO, Pb, As, Cd, Ni i O₃, natomiast do **klasy C** z powodu przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji PM₁₀ i B(a)P.

Rok 2020 – klasyfikacja stref:

Tabela 3. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2020.

Strefa	Ochrona zdrowia											
Strefa opolska	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
	A	A	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	C1 ²

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim Raport wojewódzki za rok 2020 rok GIOS-DMŚ-RWMS w Opolu

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

2) Dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefa opolska uzyskała klasę A

Na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie opolskim za rok 2020” obszar Gminy Kietrz w ramach „strefy opolskiej” został zakwalifikowany:

- wg kryterium ochrony zdrowia do **klasy A** ze względu na poziom, SO₂, NO₂, C₆H₆, CO, Pb, As, Cd, Ni i O₃, natomiast do **klasy C** z powodu przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji PM₁₀, B(a)P i PM_{2,5}.
- wg kryterium ochrony roślin do **klasy A** ze względu na poziom, SO₂, NO_x i O₃.

Podsumowanie monitoringu jakości powietrza za lata 2019-2020:

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie Gminy Kietrz są:

1. źródła komunalno – bytowe: kotłownie lokalne, indywidualne paleniska domowe, emitory z zakładów użyteczności publicznej. Mają one znaczący wpływ na lokalny stan zanieczyszczenia powietrza, są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Emitują najczęściej zanieczyszczenia pyłowe i gazowe,
2. źródła transportowe (liniowe) – emisja zanieczyszczeń następuje na niskiej wysokości, tworząc niską emisję. Główne zanieczyszczenia to: węglowodory, tlenki azotu, tlenek węgla, pyły, związki ołowiu, tlenki siarki,
3. zanieczyszczenia napływające spoza terenu gminy, zgodnie z dominującym kierunkiem wiatru,
4. pylenie wtórne z odsłoniętej powierzchni terenu,
5. źródła przemysłowe – pochodzące z procesów produkcyjnych oraz kotłowni zakładowych.

4.2. Klimat akustyczny.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. roku *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. 2020 poz. 1219) traktuje hałas jako zanieczyszczenie, wobec którego należy przyjmować takie same ogólne zasady postępowania, jak dla pozostałych zanieczyszczeń i związanych z nimi dziedzin ochrony środowiska.

Wartości dopuszczalne poziomów hałasu określają:

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. (Dz.U. 2014 r. poz. 112 - tekst jednolity) w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dn. 21 grudnia 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. 2005 Nr 263, poz. 2202 z późn. zmianami),
- wspólnotowe regulacje prawne, w tym Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25.06.2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku.

Stan środowiska, ze względu na jego zanieczyszczenia hałasem, określa się za pomocą tzw. klimatu akustycznego. Klimat akustyczny to zespół zjawisk akustycznych kształtowanych przede wszystkim przez źródła hałasu takie jak:

- transport drogowy, kolejowy, lotniczy,
- przemysł,
- przesył energii elektrycznej o wysokich napięciach.

Pod pojęciem hałasu drogowego rozumie się hałas pochodzący od środków transportu poruszających się po wszelkiego rodzaju drogach nie będących drogami kolejowymi. Jest to hałas typu liniowego. Układ drogowy stanowi o rozwoju danego regionu i powiązaniach z innymi ośrodkami. Na poziom hałasu drogowego mają wpływ przede wszystkim:

- natężenie ruchu komunikacyjnego,
- udział transportu ciężkiego w strumieniu ruchu,
- prędkość ruchu pojazdów (ze wzrostem prędkości hałas rośnie),
- typ i stan techniczny pojazdów,
- nachylenie drogi,
- stan nawierzchni oraz płynność ruchu.

Wartości dopuszczalne poziomów hałasu w środowisku przedstawia tabela poniżej:

Tabela 4. *Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez linie elektroenergetyczne oraz starty, lądowania i przeloty statków powietrznych wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem.*

Klasa standardu akustycznego	Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i grupy źródeł hałasu	
		L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
1.	A. Strefa ochronna „A uzdrowiska B. Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2.	A. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	64	59	50	40
	B. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży				
	C. Tereny domów opieki społecznej				
	D. Tereny szpitali w miastach				
3.	A. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego	68	59	55	45
	B. Tereny zabudowy zagrodowej				
	C. Tereny rekreacyjno – wypoczynkowe				
	D. Tereny mieszkaniowo – usługowe				

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY KIETRZ ZA LATA 2019-2020

4.	A. Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	70	65	55	45
----	--	----	----	----	----

Źródło: RWMS-WIOŚ.

Natężenie hałasu w środowisku określa się wartością poziomu dźwięku mierzoną w decybelach (dB). Podstawowym wskaźnikiem klimatu akustycznego jest równoważny poziom dźwięku, który również może być wyznaczony jako suma poziomów odnoszących się do różnych źródeł. Równoważny poziom dźwięku ściśle związany jest również z czasem jego trwania.

Strategiczne mapy hałasu, których opracowanie jest wymagane przepisami prawa (ustawa–Prawo ochrony środowiska), z uwagi na zapewnienie jednolitości formy i treści mapy, a także porównywalności wyników, muszą być oparte o określone w przepisach, wspólne dla wszystkich wskaźniki. Wskaźnikami tymi są L_{DWN} oraz L_N .

– L_{DWN} - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony zgodnie z ISO 1996-2: 1987 w ciągu wszystkich dób w roku (rozumianym jako dany rok kalendarzowy w odniesieniu do emisji dźwięku i średni rok w odniesieniu do warunków meteorologicznych), z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰); wskaźnik ten służy do określenia ogólnej dokuczliwości hałasu,

– L_N - długookresowy średni poziom dźwięku A, wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony zgodnie z ISO 1996-2: 1987 w ciągu wszystkich pór nocy (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰) w roku (rozumianym jako dany rok kalendarzowy w odniesieniu do emisji dźwięku i średni rok w odniesieniu do warunków meteorologicznych); wskaźnik ten służy do określenia zaburzenia snu.

Staraniem Marszałka województwa opolskiego opracowany został „Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego”, uchwalony uchwałą Sejmiku Województwa Opolskiego nr VIII/76/2019 z dn. 18 czerwca 2019 r.

Program ochrony środowiska przed hałasem został opracowany dla terenów poza aglomeracjami położonych wzdłuż dróg krajowych i dróg wojewódzkich o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie oraz linii kolejowych o natężeniu większym niż 30 000 przejazdów rocznie zlokalizowanych w województwie opolskim. Program jest aktualizacją poprzedniego „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami położonych wzdłuż dróg o natężeniu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i linii kolejowych o natężeniu większym niż 30 000 przejazdów rocznie dla województwa opolskiego na lata 2014-2019”, określonego uchwałą Nr IV/60/2015 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 lutego 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2015 r. poz. 973). Celem Programu ochrony środowiska przed hałasem jest określenie niezbędnych priorytetów i wskazanie działań mających na celu zmniejszenie uciążliwości i ograniczenie poziomu hałasu. Program wykonywany jest na obszarze pokrywającym się z zakresem map akustycznych dla odcinków dróg krajowych i wojewódzkich w województwie opolskim o średniodobowym natężeniu ruchu (SDR) przekraczającym 8 219 pojazdów/dobę, co odpowiada 3 000 000 pojazdów w ciągu roku, oraz dla odcinków linii kolejowych o natężeniu większym niż 30 000 przejazdów rocznie, które to mapy pełnią funkcję źródła informacji o stanie klimatu akustycznego.

Zakres Programu obejmuje analizę, przede wszystkim tych obszarów, położonych w granicach administracyjnych analizowanych powiatów województwa opolskiego, dla których wskaźnik M (wyznaczony na podstawie map akustycznych dla odcinków dróg zarządzanych przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad oraz Zarząd Dróg Wojewódzkich w Opolu oraz odcinków kolejowych zarządzanych przez PKP Polskie Linie kolejowe S.A. przyjmuje największe wartości. W ramach Programu przedstawiono szereg zaleceń o charakterze rozwiązań technicznych oraz wskazano kierunki innych działań, których realizacja pozwoli w największym stopniu osiągnąć wyznaczony cel.

W dokumencie opisane zostały koncepcje działań naprawczych, mających na celu poprawę stanu klimatu akustycznego, przedstawione w ramach opracowanych map akustycznych będących przedmiotem oceny dróg krajowych, wojewódzkich i linii kolejowych.

W odniesieniu do Gminy Kietrz w ww. Programie nie uwzględniono dróg z terenu Gminy Kietrz. RWMS-WIOŚ w ostatnich latach również nie przeprowadzał badań hałasu komunikacyjnego na terenie gminy.

W celu ograniczenia równoważnego poziomu dźwięku do wartości nieprzekraczających poziomów dopuszczalnych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w otoczeniu odcinków dróg i linii kolejowych zaproponowano w Programie odpowiednie działania naprawcze. Należy jednak zaznaczyć, że w świetle istniejącego poziomu obciążenia ruchem oraz lokalizacji tych odcinków w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej uzyskanie efektów w postaci dotrzymania poziomów dopuszczalnych jest niezwykle trudne, a w niektórych przypadkach wręcz nierealne. Zadaniem służb ochrony środowiska oraz zarządców dróg i linii kolejowych jest jednak podejmowanie wszelkich działań mających na celu poprawę klimatu akustycznego w sąsiedztwie analizowanych odcinków, w takim stopniu, w jakim jest to tylko możliwe. Z drugiej strony konieczne jest właściwe planowanie przestrzenne uwzględniające zagrożenie hałasem, poprzez wprowadzenie zapisów o obowiązku konsultowania z zarządcami wszelkich zmian w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz gminnych planach zagospodarowania przestrzennego. Program określa też priorytet podejmowania decyzji, czyli w jakich miejscach w pierwszej kolejności zrealizowane powinny zostać działania redukujące hałas. Program wskazuje również kierunki działań na terenach mniej zagrożonych hałasem, jako działania planowane do realizacji w dłuższym horyzoncie czasowym. Tak skonstruowany program działań obejmujący wszystkie obszary zagrożone hałasem pozwoli na racjonalne gospodarowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na przedsięwzięcia ochronne i sukcesywne ich realizowanie w miarę możliwości ekonomicznych.

Dodatkowo należy zwrócić szczególną uwagę na właściwe planowanie przestrzenne w sąsiedztwie analizowanych odcinków drogi. Należy to do obowiązków właściwych organów administracji publicznej. Przede wszystkim nie należy zezwalać na budowanie nowych budynków podlegających ochronie akustycznej w strefie oddziaływania hałasu pochodzącego od ruchu pojazdów o poziomie przekraczającym wartości dopuszczalne.

4.3. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2020 poz. 1219) - dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. Ochrona przed polami polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

W odniesieniu do Gminy Kietrz źródłami emisji promieniowania elektromagnetycznego są:

- stacje i linie energetyczne,
- pojedyncze nadajniki radiowe,
- stacje transformatorowe,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- radiostacje amatorskie i stacje CB-radio,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne pracujące w przedsiębiorstwach, ośrodkach medycznych,
- urządzenia powszechnego użytku emitujące pola elektromagnetyczne, w tym pojedyncze aparaty telefonii komórkowej, sterowniki radiowe itp.

Rok 2019

W 2019 roku Główny Inspektorat Ochrony Środowiska przeprowadził pomiary natężenia promieniowania elektromagnetycznego w jednym punkcie pomiarowym na terenie Gminy Kietrz (w m. Kietrz, ul. Głowackiego). Przeprowadzone badania wykazały, że w badanym punkcie nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnej, określonej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia (Dz.U. 2019, poz. 2448) z dnia 19 grudnia 2019 r. Zmierzona wartość wynosiła 0,3 V/m.

Średnia wartość natężenia PEM dla terenów wiejskich w województwie opolskim w 2019 roku wyniosła 0,26 V/m, w żadnym z badanych punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnej, określonej w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów określonych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia (Dz.U. 2019, poz. 2448) z dnia 19 grudnia 2019 r.

Rok 2020

W 2020 roku GIOŚ nie przeprowadzał pomiarów natężenia promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy Kietrz. Średnia wartość natężenia PEM dla terenów wiejskich w województwie opolskim w 2020 roku wyniosła 0,22 V/m, w żadnym z badanych punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnej, określonej w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów określonych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia (Dz.U. 2019, poz. 2448) z dnia 19 grudnia 2019 r.

Obecnie dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020, poz. 258).

W stosunku do poprzedniego rozporządzenia, zmiany dopuszczalnych parametrów dla pól o częstotliwościach od 2 GHz do 300 GHz wynoszą odpowiednio:

- a) dla składowej elektrycznej z 7 V/m na 61 V/m (wzrost niemal 9 razy),
- b) dla gęstości mocy z 0,1 W/m² na 10 W/m² (100- krotny wzrost).

4.4. Zasoby i jakość wód. Gospodarka wodno-ściekowa.

4.4.1. Jakość wód powierzchniowych.

Obecnie klasyfikację wód powierzchniowych określa się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475).

Rozporządzenie to definiuje 5 klas stanu ekologicznego:

- klasa I - stan bardzo dobry - dla wód o niezmiennych warunkach przyrodniczych lub zmienionych tylko w bardzo niewielkim stopniu,
- klasa II - stan dobry - gdy zmiany warunków przyrodniczych w porównaniu do warunków niezakłóconych działalnością człowieka są niewielkie,
- klasa III - stan umiarkowany - obejmujący wody przekształcone w średnim stopniu,
- klasa IV - stan słaby - wody o znacznie zmienionych warunkach przyrodniczych (biologicznych, fizyko-chemicznych, morfologicznych), gdzie gatunki roślin i zwierząt znacznie różnią się od tych, które zwykle towarzyszą danemu typowi jednolitej części wód,
- klasa V - stan zły - wody o poważnie zmienionych warunkach przyrodniczych, w których nie występują typowe dla danego rodzaju wód gatunki.

Ocena wód powierzchniowych poprzez określenie ich stanu ekologicznego jest nowym podejściem zgodnym z założeniami Dyrektywy 2000/60/WE, zwanej Ramową Dyrektywą Wodną. Stan ekologiczny wód określany jest na podstawie elementów biologicznych (fitoplankton, fitobentos, makrolity, makrobezkręgowce bentosowe i ryby) oraz parametrów wspomagających (elementy fizykochemiczne).

Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się poprzez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości, przy czym klasa pierwsza oznacza bardzo dobry stan ekologiczny, klasa druga – dobry stan ekologiczny, zaś klasy trzecia, czwarta i piąta odpowiednio – stan ekologiczny umiarkowany, słaby i zły.

Ocenę jakości wód powierzchniowych na terenie Gminy Kietrz przeprowadza RWMŚ-WIOŚ w Opolu.

W latach 2014-2019 przeprowadzone zostały badania jakości tzw. Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie województwa opolskiego, w tym dla trzech JCWP na terenie Gminy Kietrz. Wyniki pomiarów przedstawia tabela poniżej:

Tabela 5. Wyniki oceny wykonanej dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych zlokalizowanych na obszarze Gminy Kietrz w latach 2014-2019 roku.

Nazwa JCWP/ nazwa ppk	Klasa elementów				Stan/potencjał ekologiczny	Ocena stanu JCWP
	biologicznych	hydromorfologicznych	fizykochemicznych	specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne		
Ostra – ppk Ostra – Pilszcz PLRW600016112729	II	>I	>II	-	umiarkowany	zły
Opawa od Opawicy do Morawicy – ppk Opawa Wiechowice PLRW60001911279	I	I	II	-	dobry	brak możliwości wykonania oceny
Troja do Morawy włącznie - ppk Troja - Kozłówki PLRW6000161152669	II	>I	>II	-	umiarkowany	zły

Źródło: Ocena wód powierzchniowych w latach 2014-2019 GIOS

Objaśnienia: JCW - **Jednolite części wód** zostały wyznaczone, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną, która definiuje je jako: oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Analiza parametrów wód w badanych przez RWMŚ-WIOŚ punktach pomiarowych wykazała:

- dla jednej JCWP (Opawa od Opawicy do Morawicy) stan/potencjał ekologiczny dobry, stan ogólny wód został określony jako zły,
- dla dwóch JCWP (Ostra, Troja do Morawy włącznie) stan/potencjał ekologiczny umiarkowany, stan ogólny nie był określany.

Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej opublikował ocenę ryzyka osiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP ujętych w planie gospodarowania wodami w dorzeczu Odry. Ocenę dla JCWP obejmujących teren Gminy Kietrz przedstawiono w tabeli poniżej:

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY KIETRZ ZA LATA 2019-2020

Tabela 6. Ocena ryzyka osiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP ujętych w Planie gospodarowania wodami w dorzeczu Odry.

Nazwa JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Termin osiągnięcia dobrego stanu	Typ i uzasadnienie odstępstwa	Nazwa obszaru chronionego w obrębie JCWP
PLRW60001611524 Psina do Suchej Psiny włącznie	Zły - zagrożona	2027	Brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działanie obejmujące przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi przez użytkowników w zlewni JCWP z uwagi na zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych, zgodnie z art. 136 ust. 3 ustawy – Prawo wodne, mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dla dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia tego działania, następnie konkretnych działań naprawczych, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.	-
PLRW6000161152669 Troja do Morawy włącznie	Zły – zagrożona	2021	Brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować tą presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2021.	-
PLRW600019115269 Troja od Morawy do ujścia	Zły – zagrożona	2021	Brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.	-
PLRW6000161152689 Rozumicki Potok	Zły – zagrożona	2021	Brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku	- Rezerwat przyrody - Rozumice

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY KIETRZ ZA LATA 2019-2020

Nazwa JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Termin osiągnięcia dobrego stanu	Typ i uzasadnienie odstępstwa	Nazwa obszaru chronionego w obrębie JCWP
			potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.	
PLRW600016115289 Krzanówka	Zły – zagrożona	2027	Brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które nie są wystarczające, aby zredukować tą presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. W związku z powyższym wskazano również działanie uzupełniające, obejmujące przeprowadzenie pogłębionej analizy presji w celu zaplanowania działań ukierunkowanych na redukcję fosforu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.	- Rezerwat przyrody - Rozumice
PLRW600016112729 Ostra	Zły – zagrożona	2021	Brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować tą presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2021.	-
PLRW60001911279 Opawa od Opawicy do Morawicy	Zły – niezagrożona	-	-	-

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, KZGW

Do degradacji wód powierzchniowych na obszarze gminy przyczyniają się zrzuty ścieków komunalnych i przemysłowych, jak również zanieczyszczenia tranzytowe dostarczane wodami powierzchniowymi. Na obszarach pozbawionych infrastruktury komunalnej należy się spodziewać degradacji wód powierzchniowych przez niekontrolowane zrzuty ścieków z terenów zabudowanych, trafiające do gruntu, rowów melioracyjnych, bądź bezpośrednio do cieków. Powodują one z reguły lokalne zanieczyszczenie wód objawiające się wzrostem wartości BZT₅, oraz zawartości sodu, potasu, azotanów i fosforanów, a także skażenie bakteriologiczne wody. Do zanieczyszczenia wód substancjami biogennymi (azotany, fosforany) przyczyniają się także spływy z pól uprawnych oraz nawożonych łąk i pastwisk.

4.4.2. Jakość wód podziemnych.

Zakres dopuszczalnych wartości wskaźników jakości wody określają następujące akty prawne:

- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148).
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 poz. 2294).

Ocenę jakości wód podziemnych przeprowadza WIOŚ w Opolu. Monitoring wód podziemnych obejmuje punkty pomiarowe, monitorujące wszystkie główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP), użytkowe poziomy wodonośne, obszary zwiększonego drenażu oraz obszary szczególnie zagrożone przez przemysł. Uwzględnia warunki hydrogeologiczne w ujęciu regionalnym i lokalnym oraz występowanie potencjalnych ognisk zanieczyszczeń i zagrożeń wód podziemnych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska oceny jakości elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych oraz oceny stanu chemicznego i stanu ilościowego wód podziemnych dokonuje się dla każdego okresu, do którego stosuje się plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Zarówno badania jak i oceny stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych wykonuje państwowa służba hydrogeologiczna (art. 155a ust. 5 ustawy Prawo wodne, t. j. Dz.U. 2017 poz. 1121). Przy określaniu klasy jakości wód podziemnych (I-V) w punkcie pomiarowym dopuszcza się przekroczenie elementów fizykochemicznych, gdy jest ono spowodowane przez naturalne procesy, z zastrzeżeniem, że to przekroczenie nie dotyczy elementów fizykochemicznych oznaczonych w załączniku symbolem „H” (substancje niebezpieczne) i mieści się w granicach przyjętych dla kolejnej niższej klasy jakości wody. W przypadku większej liczby badań monitoringowych w ciągu roku do porównań przyjmuje się wartość średniej arytmetycznej stężeń badanych elementów fizykochemicznych uzyskanych z rocznych wyników badań monitoringowych w punkcie pomiarowym.

Klasy jakości wód podziemnych I, II, III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV, V oznaczają słaby stan chemiczny.

Na terenie Gminy Kietrz w ostatnich latach w ramach monitoringu diagnostycznego nie zlokalizowano żadnego punktu pomiarowego wód podziemnych, najbliższe punkty znajdowały się na terenie sąsiednich gmin (Głubczyce, Baborów), na terenie JCWPd 141. Badane wody mieściły się w III (pięć punktów pomiarowych) i V (jeden punkt pomiarowy) klasie jakości.

4.4.3. Gospodarka wodno-ściekowa.

Emisja zanieczyszczeń do wód

Czynnikami stanowiącym największe zagrożenie dla stanu jakości wód jest działalność antropogeniczna. Do głównych presji wywieranych przez człowieka na środowisko wodne należy zaliczyć:

- pobór wód na różne cele,
- wprowadzanie ścieków komunalnych i przemysłowych,
- zanieczyszczenia obszarowe, spływające z wodami opadowymi głównie z terenów użytkowanych rolniczo,
- zmiany morfologiczne (regulacja rzek, ochrona przeciwpowodziowa).

Obserwowany od kilku lat znaczny spadek zużycia wody i przyczyniające się do tego zjawiska m.in. stosowanie obiegów zamkniętych w przemyśle, zmiany w technologii produkcji na mniej wodochłonne, upadek wielu gałęzi przemysłu, ale również bardziej racjonalne gospodarowanie wodą, zarówno wśród odbiorców zbiorowych jak i indywidualnych, wpływa na ilość odprowadzanych do wód powierzchniowych ścieków, zarówno komunalnych jak i przemysłowych.

Podobnie jak zużycie wody – ilość ścieków systematycznie obniża się, przy czym spadek ten szczególnie dotyczy użytkowników komunalnych (ilość ścieków odprowadzanych bezpośrednio z zakładów przemysłowych utrzymuje się od lat na zbliżonym poziomie). Zmienia się również wielkość i charakter zanieczyszczeń odprowadzanych do wód powierzchniowych.

Prowadzone są działania zmierzające do racjonalizacji zużycia wody, zarówno na cele produkcyjne jak i gospodarstw domowych, wymuszonej przez zastosowane instrumenty prawno-ekonomiczne (opłaty, kary i skuteczniejsze kontrole). Racjonalizacji zużycia wody sprzyja również upowszechnienie pomiaru jej zużycia oraz wprowadzenie zamkniętych obiegów wody.

Obecnie Gmina Kietrz odznacza się wskaźnikiem zwodociągowania 95,6 % - nieco wyższym od wskaźnika dla Powiatu Głubczyckiego (95,3 %) oraz niższym od średniego wskaźnika zwodociągowania dla województwa opolskiego (97,0 %).

Podstawowe parametry sieci wodociągowych w Gminie Kietrz przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela 7. Sieć wodociągowa w Gminie Kietrz w latach 2019-2020 (wg GUS)

Parametr	jm.	2019	2020
Długość czynnej sieci rozdzielczej (bez przyłączy)	km	98,9	98,9
Przyłącza do budynków	szt.	2 029	2 039
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	335,5	341,2
Zużycie wody na 1 mieszkańca	m ³ /rok	30,8	31,7

Źródło: www.stat.gov.pl

Na przestrzeni lat 2019-2020 na terenie Gminy Kietrz:

- ogólna długość sieci wodociągowej nie uległa zmianie,
- liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania zmniejszyła się o 10 szt.,
- zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca zwiększyło się o 0,9 m³.

Obecnie Gmina Kietrz spośród wszystkich gmin Powiatu Głubczyckiego odznacza się stosunkowo niskim wskaźnikiem skanalizowania – 37,5 %, niższym od średniego wskaźnika dla Powiatu Głubczyckiego – 61,2 % i województwa opolskiego – 73,6 %.

Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy wynosi 15,6 km (GUS 2020), liczba połączeń do budynków wynosi 277 szt. Na uwagę zasługuje fakt, że ilość ścieków (głównie socjalno – bytowych) kierowanych do kanalizacji i oczyszczonych systematycznie wzrasta, co w następstwie powoduje mniejszą ilość ścieków kierowaną do środowiska bez oczyszczenia. Wzrasta również ilość osób obsługiwanych przez oczyszczalnię. Funkcjonujące jeszcze na nieskanalizowanych terenach szamba oraz w pełni nie oczyszczone ścieki stanowią znaczne zagrożenie dla stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych. Ścieki socjalno-bytowe wprowadzają głównie zanieczyszczenia wyrażone jako BZT₅, ChZT, związki azotu i fosforany. Podstawowe parametry sieci kanalizacyjnej w Gminie Kietrz przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela 8. Sieć kanalizacyjna w Gminie Kietrz w latach 2019-2020.

Lp.	Parametr	jm.	2019	2020
1.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej ogółem	km	15,6	15,6
2.	Połączenia do budynków	szt.	275	277
3.	Ścieki oczyszczane odprowadzone razem	dam ³	135,0	137,0

Źródło: www.stat.gov.pl

Na terenie Gminy Kietrz w 2020 roku funkcjonowało:

- 1 426 zbiorników bezodpływowych,
- 126 przydomowych oczyszczalni ścieków.

4.5. Zasoby geologiczne.

Obszar Gminy Kietrz leży na granicy dwóch dużych jednostek strukturalnych budowy geologicznej Opolszczyzny: Metamorfitu Sudetów Wschodnich i zachodzącej na nią Depresji Śląsko-Opolskiej (kreda opolska). W północnej części gminy należącej do tej jednostki są skumulowane osady – jest to górna kreda. W centralnej części gminy, w okolicach Wojnowic i Nasiedla występują piaskowce i gezy dolnego cenomanu, a na północ od Nowej Cerekwi pod bazaltami znajdują się margle wapniste i ilaste górnego turonu. Na terenie gminy znajdują się pokłady czystego gipsu (warstwy o grubości 20 m) i anhydryty wydobywane do niedawna w okolicach Dzierżysławia. O mniejszej miąższości pokłady iltów z wkładkami mułków i piasków oraz żwirków znajdują się w okolicach Rozumic, Pilszcza, Nowej Cerekwi, Wojnowic i Kietrza.

Bazalty, czarne i szare występują w okolicach Nowej Cerekwi o miąższości ok. 22 m. Zróżnicowana budowa geologiczna gminy ma kluczowe znaczenie dla zróżnicowania przyrodniczego obszaru. Dominujące w powierzchniowych warstwach geologicznych lessy uwarunkowały powstanie gleb o wysokiej przydatności rolniczej.

Pod względem budowy geologicznej Gmina Kietrz charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem budowy. W powierzchniowych utworach występują zarówno formacje paleozoiczne, jak i kenozoiczne. Paleozoik jest reprezentowany przez skały dolnego karbonu i przełomu karbon dolny-karbon górny, natomiast na kenozoik składa się liczna grupa utworów trzeciorzędowych i czwartorzędowych.

Na wymienionym podłożu spoczywają osady polodowcowe, głównie w postaci glin zwałowych oraz piasków i żwirów wodnolodowcowych. Wypełniają one przede wszystkim krawędzie erozyjne dolin rzecznych Troi i Morawy.

Powierzchniowa pokrywa geologiczna terenu Gminy Kietrz, składająca się w większości z podatnych na działania erozyjne utworów lessowych, przy współdziałaniu czynników antropogenicznych w postaci wylesienia Płaskowyżu Głubczyckiego i nieprzerwanego jego użytkowania ornego, stanowi o dużym zagrożeniu obszaru gminy zjawiskami erozji wodnej i wietrznej. Informacje dostępne z literatury wskazują, że jednorazowy nawalny opad deszczu, może wywołać na tym terenie zmyw powierzchniowy osadów lessowych, powodujący ich akumulację u podnóża stoków o miąższości dochodzącej do 30cm.

Rekultywacja gruntów w Gminie Kietrz:

2019:

Według danych Starostwa Powiatowego w Głubczycach, na terenie gminy grunty wymagające rekultywacji i zagospodarowania zajmowały powierzchnię 9,52 ha, w tym grunty zdegradowane: 9,52 ha,

2020:

Według danych Starostwa Powiatowego w Głubczycach, na terenie gminy grunty wymagające rekultywacji i zagospodarowania zajmowały powierzchnię 9,52 ha, w tym grunty zdegradowane: 9,52 ha,

Na obszarze Gminy Kietrz występują udokumentowane złoża surowców naturalnych. Dane złóż umieszczonych w bazie PIG-PIB przedstawia tabela poniżej:

Tabela 9. Zasoby geologiczne i przemysłowe złóż na terenie Gminy Kietrz znajdujące się w bazie zasobów geologicznych PIG-PIB.

Lp.	Nazwa złoża	Kopalina	Zagospodarowanie	Pow. złoża [ha]	Zasoby geologiczne [tys. ton]	Zasoby przemysłowe [tys. ton]	Wydobycie [tys. ton]
1.	Kietrz 2	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ	eksploatacja złoża zaniechana	11,20	692 tys. m ³	-	-
2.	Lubotyń	KRUSZYWA NATURALNE	eksploatacja złoża zaniechana	0,18	94 tys. ton	-	-
3.	Lubotyń I	KRUSZYWA NATURALNE	złoże zagospodarowane	6,31	725 643	725 643	50 82
4.	Lubotyń II	KRUSZYWA NATURALNE	złoże zagospodarowane	9,88	3 020 2 859	3 020 2 859	79 161
5.	Lubotyń III	KRUSZYWA NATURALNE	eksploatacja złoża zaniechana	2,00	860	-	-

Źródło: www.pgi.gov.pl, Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2019 r. i 31.12.2020 r.

Wartości zasobów geologicznych, przemysłowych i wydobycia w 2020 roku podano w tabeli kolorem niebieskim.

4.6. Gleby

Na jakość gleb negatywny wpływ mają zanieczyszczenia antropogeniczne ze źródeł punktowych i obszarowych, takich jak: produkcja rolnicza i nawożenie gleb, emisja gazów i pyłów z przemysłu i motoryzacji oraz sytuacje awaryjne, powodujące lokalną emisję zanieczyszczeń fizycznych i chemicznych. Aktualnie obowiązujące kryteria oceny zawartości zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi zawarte są w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz.U. z 2016, poz. 1395). Rozpoznanie stanu gleb użytkowanych rolniczo pod względem zanieczyszczenia metalami ciężkimi jest istotne z uwagi na produkcję bezpiecznej żywności dla człowieka. Występowanie w glebach podwyższonych zawartości metali ciężkich będące następstwem działalności ludzkiej poprzez: emisje przemysłowe, motoryzację, nadmierną chemizację rolnictwa, powoduje degradację biologicznych właściwości gleb, skażenie wód gruntowych oraz przechodzenie zanieczyszczeń do łańcucha żywieniowego.

W latach 2019-2020 roku nie były przeprowadzane badania gleb na terenie Gminy Kietrz.

4.7. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Gmina zobowiązana jest do wypełniania zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikającymi m.in. z ustawy o odpadach, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i rozporządzeń wykonawczych.

Odpady komunalne

W związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2015 poz. 1793 – tekst jednolity ze zm.) - od 1 lipca 2013 r. na terenie wszystkich gmin wprowadzono system gospodarki odpadami komunalnymi.

Obecnie mieszkańcy płacą gminom opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi tzw. podatek śmieciowy, natomiast Gminy gospodarują środkami z pobieranych od mieszkańców opłat za odpady, egzekwując jednocześnie od wybranych w drodze przetargu firm odpowiednią jakość usług.

W celu realizacji zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a tym samym wprowadzenia a następnie usprawnienia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi - rady gmin podjęły stosowne uchwały, m.in.:

- w sprawie określenia metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty,
- w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właściciela nieruchomości,
- w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów,
- w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

Ilości odebranych/zebranych odpadów komunalnych

Poniżej przedstawiono ilości odpadów komunalnych, odebranych/zebranych z terenu Gminy Kietrz w latach 2019-2020.

Tabela 10. Ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu Gminy Kietrz w latach 2019-2020

Gmina	Rok	Masa zebranych odpadów komunalnych * (ogółem) [Mg]	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie * [Mg]	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów [%]
Kietrz	2019	4 537,51	2 078,90	45,81
	2020	4 533,05	2 244,42	49,51

Źródło: Opracowane na podstawie danych GUS oraz UM w Kietrz.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 lit. c *ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1439, ze zm.) Gmina Kietrz w 2020 r. osiągnęła następujące poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych oraz ograniczania masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

1. poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wynosi **23%** (dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, który gmina jest obowiązana osiągnąć w 2020 r. – 35%),
2. poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wynosi **85%** (wymagany poziom w 2020 r. – 50%),
3. poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wynosi **100%** (wymagany poziom w 2020 r. – 70%).

Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów

Na terenie Gminy Kietrz znajduje się Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów tzw. PSZOK w Dzierżysławiu (przy składowisku odpadów).

PSZOK przyjmuje odpady komunalne zbierane w sposób selektywny nieodpłatnie tylko od mieszkańców gminy Kietrz. Transport odpadów do PSZOK mieszkańcy zapewniają we własnym zakresie i na własny koszt.

Do PSZOK przyjmowane są następujące rodzaje odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych:

1. tworzywa sztuczne,
2. metale,
3. papier i tektura,
4. szkło,
5. opakowania wielomateriałowe,
6. odzież, tekstylia,
7. odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji,
8. chemikalia,
9. zużyte baterie i akumulatory,
10. lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć,
11. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
12. odpady wielkogabarytowe,
13. zużyte opony samochodowe do 20 cali w ilości nieprzekraczającej 4 szt./rok/deklarację; powyżej ustalonego limitu odpady będą przyjmowane za określoną opłatą uiszczaną przez mieszkańca
14. odpady budowlane i remontowe w ilości 500 kg/rok/deklarację; powyżej ustalonego limitu odpady są przyjmowane za określoną opłatą uiszczaną przez mieszkańca.
15. odpady zielone,
16. inne odpady budowlane: papa, ondulina, styropian, wełna mineralna w ilości 300 kg/rok/deklarację; powyżej ustalonego limitu odpady są przyjmowane za określoną opłatą,
17. odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych, powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, szczególności igły i strzykawki.

PSZOK przyjmuje wyłącznie odpady zielone znajdujące się w stanie umożliwiającym ich dalsze zagospodarowanie w procesie kompostowania, tj. nie mogą być w stanie rozkładu, zgniłe lub sfermentowane.

Do PSZOK nie są przyjmowane następujące rodzaje odpadów:

- odpady zawierające azbest,
- szyby i części samochodowe,
- szkło zbrojone i hartowane,
- zmieszane odpady komunalne,
- odpady pochodzące z działalności gospodarczej, rolniczej i innych instytucji.

Odpady zawierające azbest

Odpady zawierające azbest należą do odpadów niebezpiecznych. Ze względu na budowę i strukturę tych wyrobów, stanowią one poważny problem dla zdrowia ludzi i stanu środowiska. Włókna respirabilne azbestu są wystarczająco drobne by przeniknąć głęboko do płuc, gdzie stanowią ryzyko poważnych chorób układu oddechowego. Włókna te powstają na skutek działania mechanicznego (np. gdy płyty azbestowe są łamane lub poddane jakiegokolwiek obróbce mechanicznej lub ścieraniu). W dniu 14 lipca 2009 r. Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, w którym jako główny cel wskazano konieczność usunięcia azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu kraju do 2032 r. Zgodnie z danymi pozyskanymi z ogólnopolskiej Bazy Azbestowej, na terenie Gminy Kietrz występuje ok. **3 063,172 Mg**.

Gmina Kietrz podpisała umowę dotacji z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu na realizację zadania pn.: „Unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kietrz”. Zadanie obejmowało demontaż, zbieranie, transport oraz unieszkodliwianie materiałów budowlanych zawierających azbest na terenie Gminy Kietrz i zostało zrealizowane przy udziale środków NFOŚiGW w Warszawie oraz WFOŚiGW w Opolu. Beneficjentami końcowymi dotacji było 19 właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Kietrz, którzy otrzymali 100 % dofinansowania na usuwanie materiałów budowlanych zawierających azbest.

Tabela 11. Ilość wyrobów zawierających azbest zebranych z terenu Gminy Kietrz w latach 2019-2020

Rok	Całkowity koszt realizacji zadania zł brutto	Ze środków NFOŚiGW w Warszawie zł	Ze środków WFOŚiGW w Opolu zł	Z budżetu Gminy Kietrz zł	Ilość unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest Mg
2019	29 872,80	9 111,20 (30,5%)	14 936,40 (50%)	4 331,56 (14,5%)	26,11
2020	28 838,27	13 366,75 (46,35 %)	13 366,75 (46,35 %)	2 104,77 (7,3 %)	38,79

Źródło: Opracowane na podstawie danych pochodzących z Urzędu Miejskiego w Kietrz

4.8. Zasoby przyrodnicze.

Na terenie Gminy Kietrz ustanowiono następujące formy ochrony przyrody:

- Obszary Natura 2000:
  - Rozumicki Las PLH160018 – obszar siedliskowy;
- Rezerваты przyrody:
  - „Rozumice”,
  - „Góra Gipsowa,
- Pomniki przyrody.

Obszary NATURA 2000

Obszar Natura 2000 to forma ochrony przyrody (obok istniejących parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, czy innych) wprowadzana w naszym kraju od czasu wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. Za obszary Natura 2000 uznaje się tereny najważniejsze dla zachowania zagrożonych lub bardzo rzadkich gatunków roślin, zwierząt czy charakterystycznych siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie dla ochrony wartości przyrodniczych Europy.

Rozumicki Las PLH160018 - powierzchnia: 96,58 ha

Las Rozumicki jest izolowanym kompleksem leśnym położonym w południowej części Śląska Opolskiego na granicy z Czechami. Las porasta fragment wysoczyzny polodowcowej ze stropowo zalegającymi glinami lessopodobnymi i zwałowymi. Obszar charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem rzeźby terenu. Dominujące spadki wynoszą >10-15%, deniwelacje sięgają 15 m. Wysoczyzna rozcięta jest na terenie kompleksu leśnego głębokimi dolinkami. Jest to bardzo ważny

pod względem fitosocjologicznym obszar, pokryty w dużym stopniu przez bardzo dobrze wykształcone zbiorowiska grądu subkontynentalnego Tilio-Carpinetum z większością taksonów charakterystycznych. Także pozostałe typy roślinności, a w szczególności łąg podgórski jesionowy Carici remotae-Fraxinetum oraz dębniak trzęślicowy Molinio arundinaceae-Quercetum są osobliwościami roślinności Polski i ponadregionalnym znaczeniu. Występuje tu ok. 20 gatunków zagrożonych lub podlegających prawnej ochronie. Obszar Lasu Rozumickiego jest jednym z najważniejszych ekosystemów leśnych na Śląsku Opolskim. Stan zachowania zbiorowisk roślinnych jest tu bardzo dobry, flora jest wyjątkowo bogata i naturalna. O wysokiej wartości przyrodniczej decydują dobrze wykształcone zbiorowiska oraz jedno z najbogatszych w Polsce stanowisk cieszyńianki wiosennej Hacquetia epipactis.

Rezerwat przyrody jest obszarem obejmującym zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym ekosystemy, w tym siedliska przyrodnicze, a także określone gatunki roślin i zwierząt, elementy przyrody nieożywionej, mające istotną wartość ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych bądź krajobrazowych.

Rezerwat przyrody „Góra Gipsowa” – jest jednym z najcenniejszych obiektów przyrodniczych woj. opolskiego. Występujące w tym miejscu zbiorowiska muraw kserotermicznych są unikalnym na skalę krajową obiektem przyrodniczym. Rezerwat położony jest w pobliżu Bramy Morawskiej stanowiącej szlak migracji roślinności z południa na północ Europy. Specyficzna budowa geologiczna (wychodnie wapieni) oraz dawne użytkowanie w formie pastwiska umożliwiły wytworzenie na terenie Góry Gipsowej zbiorowisk roślinności ciepłolubnej. Na terenie rezerwatu znajdują się stanowiska roślin stepowych i zaroślowej, m.in. dzwonek boloński, kostrzewa walezyjska, oman szorstki, perz siny, owsica łąkowa, śniadek cieńkolistny, ostrożeń pannoński, leniec pospolity, dziewanna fioletowa, złocień baldachogroniasty, pajęcznica gałęzista, storczyk bżowy, krwawnik szczecinkolistny, głowienka wielkokwiatowa, przewiercień sierpowaty, pięciornik biały.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Opolu prowadzi działania (użytkowanie kośne, eliminacja gatunków ekspansywnych) mające na celu zachowanie występujących tu muraw kserotermicznych, które stanowią siedlisko przyrodnicze 6210. Powiększenie rezerwatu o sąsiadujące grunty należące do gminy Kietrz oraz pozostające w zarządzie LP Nadleśnictwa Rudy Raciborskie to ważny krok, umożliwiający ochronę dobrze zachowanych płatów siedliska znajdujących się w niższych położeniach wzniesienia. To też kolejny etap działań zmierzających do odtworzenia muraw zdegradowanych na skutek wprowadzenia na tym obszarze sztucznych nasadzeń. Tym samym powierzchnia rezerwatu zwiększyła się z 1,72 ha do 8,65 ha, a w jego granicach znalazły się stanowiska kilku cennych gatunków roślin, które nie występują w jego pierwotnych granicach (np. pszeniec różowy *Melampyrum arvense*).

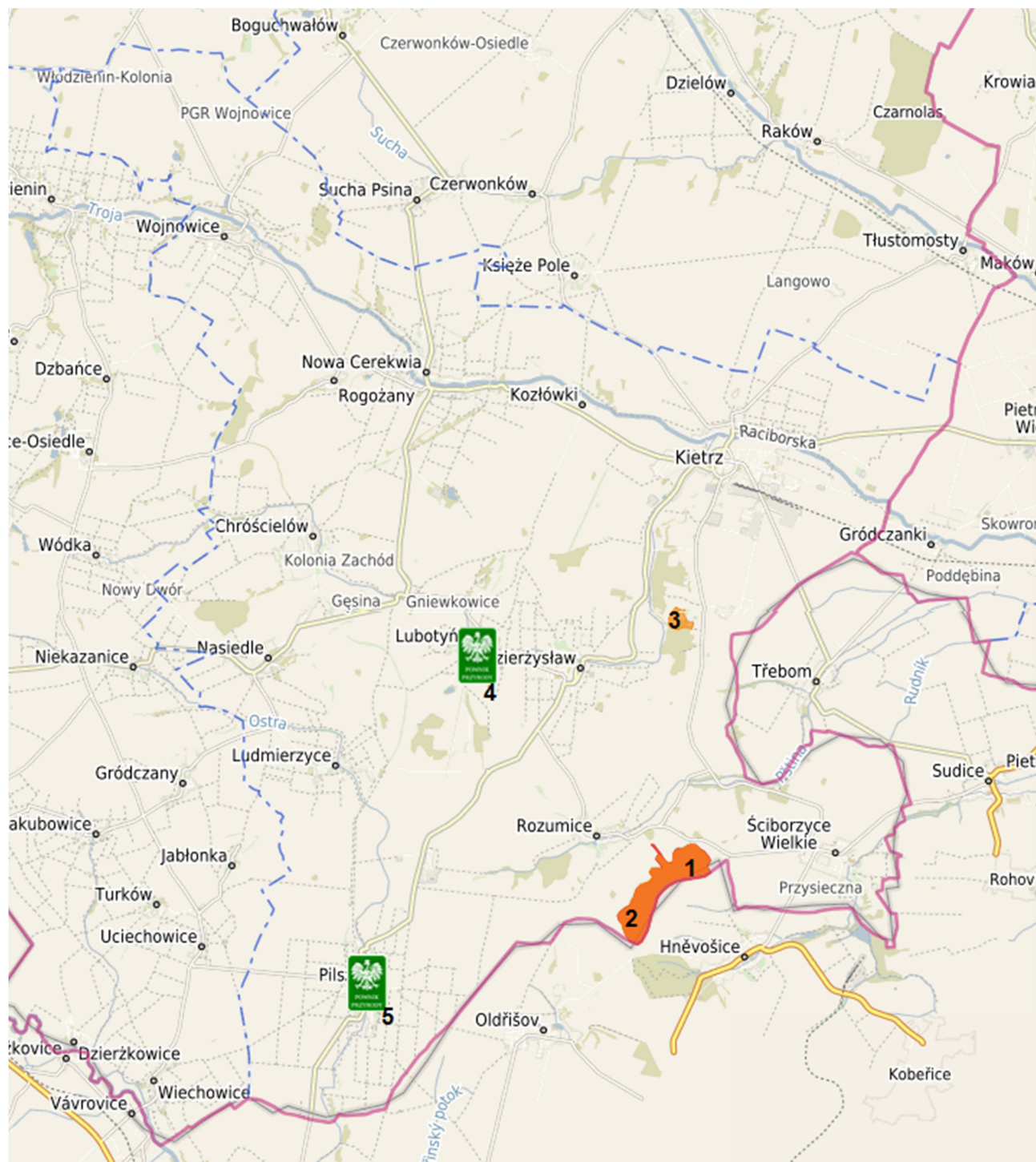
Rezerwat przyrody „Rozumice” – został powołany w celu ochrony lasu liściastego o cechach naturalnych z udziałem chronionych i rzadkich gatunków roślin w runie. Jego powierzchnia wynosi 92,62 ha i obejmuje kompleks leśny położony na południowy wschód od miejscowości Rozumice. Występują tu gatunki chronione i rzadkie w skali województwa i regionu. Najciekawsze z nich to m.in. kruszczyk połabski, kruszczyk siny, lilia złotogłów, listera jajowata, śnieżyczka przebiśnieg, kopytnik pospolity, pierwiosnek wyniosły, przylaszczka pospolita, przytulia wonna oraz cieszyńianka wiosenna, czosnek niedźwiedzi, dziurawiec kosmaty, jaskier kaszubski, kokorycz pełna, kokorycz pusta, łuskiewnik różowy, turzyca orzęsiona, zdrojówka rutęwkowata.

Na obszarze rezerwatu stwierdzono występowanie 5 zespołów leśnych. Są to:

- a. łąg jesionowy – występuje u wlotu wąwozu,
- b. łąg jesionowo – wiązowy – występuje na większej powierzchni niż jesionowy,
- c. grąd subkontynentalny – występuje na stokach o zróżnicowanych warunkach glebowych,
- d. las mieszany – występuje na zboczu zachodnim,
- e. las dębowo – brzozowy występuje na glebach bielcowych.

Las Rozumicki jest również cenną ostoją dla fauny leśnej. Spośród rzadko spotykanych zwierząt stwierdzono: turkawkę, muchołówkę białoszyną, padalca, gacka brunatnego, borowca wielkiego i wiewiórkę.

Rysunek. 1. Obszary chronione na terenie Gminy Kietrz

Źródło: polska.e-mapa.net

OZNACZENIA:

- 1 Obszar Natura 2000 - Rozumicki Las
- 2 Rezerwat przyrody - Rozumice
- 3 Rezerwat przyrody - Góra Gipsowa
- Pomnik przyrody

Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska, o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa i krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie (Ustawa o ochronie przyrody z dn. 16 kwietnia 2004 r., Dz.U. 2021 poz. 1098 tekst jednolity).

Tabela 12. Wykaz pomników przyrody na terenie Gminy Kietrz.

Lp	Obiekt	Obręb	Podstawa prawna
1.	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> ; pierśnica: 175cm; obwód: 550cm; wysokość: 25m	Lubotyń - W parku przylegającym do zabudowań gospodarstwa.	Rozporządzenie Nr 0151/P/38/05 Wojewody Opolskiego z dnia 26 października 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody Dz.Urz.Woj.Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231
2.	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> ; pierśnica: 112cm; obwód: 352cm; wysokość: 20m	Pilszcz - na terenie boiska sportowego przy skrzyżowaniu ulic Pszennej, Wojska Polskiego i Alei Schumana	Uchwała Nr II/5/2006 Rady Miejskiej w Kietrze z dn. 6 grudnia 2006 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody drzewa rosnącego w Pilsczu Dz.Urz.Woj.Opolskiego z dnia 10 stycznia 2007r. Nr 1, poz. 1

Źródło: gdos.gov.pl, 2021

Krajowa Sieć Ekologiczna ECONET-POLSKA

We wszystkich połączeniach międzygminnych, a zwłaszcza regionalnych najważniejszą rolę odgrywają doliny rzek. Pełnią one rolę korytarzy ekologicznych. W krajowym systemie ekologicznym ECONET-PL doliny rzek stanowią często korytarze ekologiczne o znaczeniu międzynarodowym. Pomimo znacznego przekształcenia umożliwiają one w dalszym ciągu rozprzestrzenianie się gatunków i łączność pomiędzy zachowanymi w mało zmienionym stanie ostojami przyrody /tzw. obszarami węzłowymi/.

Projektowane formy ochrony przyrody:

Z uwagi na występowanie wielu chronionych i rzadkich gatunków roślin naczyniowych oraz rzadko spotykanych zwierząt, do proponowanych miejsc - zasługujących na objęcie ich ochroną zaliczyć należy:

- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Nowy Dwór”,
- użytek ekologiczny Kartuzek – obszar stanowi stare wyrobisko piasków plejstocenyjskich z domieszką żwirów. Miejsce występowania chronionych i rzadkich gatunków roślin,
- użytek ekologiczny Lubotyń – obszar obejmuje stare wyrobisko piasku. Zbocza i dno pokryte murawami. Miejsce występowania chronionych i rzadkich gatunków roślin,
- użytek ekologiczny Kozłówek – reprezentuje obniżenie suchej doliny, usytuowane poprzecznie w stosunku do dużej doliny Troi. Miejsce występowania chronionych i rzadkich gatunków roślin,
- stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej Gipsy koło Dzierżysławia – obszar obejmuje teren starej kopalni gipsów o pow. ok. 25 ha. Niektóre zapadliska na terenie kopalni wypełnione są wodą. Utwory geologiczne oprócz gipsów reprezentowane są przez margle i ły. Teren jest silnie zarośnięty przez krzewy i drzewa. Na terenie znajduje się wzniesienie ostańca gipsowego wyniesionego o ok. 30 m ponad dno doliny Morawy. Jest to jedyny w wojewodztwie ostańiec denudacyjny zbudowany z tych skał,
- stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej Bazalty w Nowej Cerekwi – proponuje się objąć ochroną ściany nieczynnego wyrobiska bazaltu położonego w okolicach Nowej Cerekwi. Najcenniejszą częścią jest ściana bazaltu wystająca ponad taflę wody po nieczynnym wyrobisku,

- oraz przykryta lessiem żyła bazaltowa położona na północ od Nowej Cerekwi,
- pomnik przyrody nieożywionej – głaz narzutowy – zlepieniec występujący w dnie czynnej piaskowni koło Lubotyńia; głaz ma wysokość 1,5 m i obwód ok. 4,0 m.

Ochrona i zrównoważony rozwój lasów

Lasy spełniają istotną rolę w odniesieniu do hydrosfery i atmosfery. Oprócz tego posiadają funkcje produkcyjne i społeczne, przede wszystkim rekreacyjne. W Gminie Kietrz lasy zajmują 342,38 ha (ok. 2,5 % powierzchni gminy). Wskaźnik lesistości gminy jest niski, niższy od przeciętnej lesistości gminy (6,2%), i wiele niższy od wskaźnika dla województwa (25,5%) kraju (27,5%). Taki stan rzeczy jest spowodowany występowaniem na terenie gminy dobrych gleb i wykorzystywaniem ich pod użytki rolne. Lasy występują tu więc przeważnie w postaci silnie rozdrobnionych i rozproszonych powierzchni.

Największy z obszarów leśnych stanowi Las Rozumicki, znacznie mniejsze znajdują się w okolicach Nowego Dworu, Lubotyńia, Rogożan i Kietrza. Zbiorowiska leśne cechują się wysokim stopniem różnorodności biologicznej, wysokimi walorami poznawczymi, ochronnymi i estetycznymi. Lasy na terenie gminy posiadały wartości użytkowe, co stało się przyczyną ich gospodarczej, często rabunkowej eksploatacji. Obecnie występujące na terenie gminy lasy to przekształcone strukturalnie i funkcyjnie drzewostany gospodarcze. Wyjątkiem jest dobrze zachowany kompleks Lasu Rozumickiego chronionego w postaci rezerwatu oraz kompleks koło Nowego Dworu, na obszarze którego proponuje się utworzenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego. Zbiorowiska leśne są zagrożone głównie występującymi zmianami hydrologicznymi siedlisk. Wynikiem tego jest proces grądowienia łągów występujący na coraz większej powierzchni leśnej.

Według ogólnie przyjętej regionalizacji przyrodniczo - leśnej wykonanej na podstawie badań ekologiczno – fizjograficznych lasy w gminie Kietrz leżą w zasięgu V Śląskiej krainy przyrodniczo-leśnej, w 3 Dzielnicy Przedgórze Sudeckiego oraz w 3b mezoregionie Płaskowyżu Głubczyckiego.

Na terenie gminy można wyodrębnić ponadto szereg małych terenów zadrzewionych i zakrzewionych, o mniej lub bardziej zróżnicowanym składzie gatunkowym, które trudno jest jednoznacznie zakwalifikować taksonomicznie, a które często stanowią pozostałości dawnych, naturalnych zespołów leśnych, zwłaszcza grądowych, lub też powstały jako nasadzenia zieleni śródpolnej.

Lasy w obrębie gminy znajdują się pod administracją Lasów Państwowych - Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, w większości pozostają pod ujemnym wpływem zanieczyszczeń powietrza. W najbliższych latach na terenach gminy nie przewiduje się zalesiania gruntów.

Niski stopień lesistości gminy, w związku z tym występujący znaczny niedostatek powierzchni leśnych i zadrzewionych utrzymuje i potęguje występowanie zjawisk morfo dynamicznych, polegających na erozji powierzchni pokrytej utworami lessowymi.

Zagrożenia

Lasy na terenie Opolszczyzny są stale zagrożone przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne. Do głównych czynników abiotycznych zakłócających funkcjonowanie ekosystemów leśnych należą emisje przemysłowe, przede wszystkim SO₂ i NO_x. Województwo opolskie ma największy w kraju odsetek lasów uszkodzonych przez emisje zanieczyszczeń przemysłowych. Według stref uszkodzeń dominują uszkodzenia słabe – I strefa, oraz średnie – II strefa. Jedynie w obrębie nadleśnictw Kędzierzyn i Strzelce Opolskie występują uszkodzenia silne – III strefa. Osłabione przez emisje przemysłowe drzewa łatwo ulegają masowemu pojawowi szkodników owadów pierwotnych - boreczników, osnu gwieździstej i brudnicy mniszka oraz wtórnych - przyplaszczka granatka, cetyńcy. Znacznym zagrożeniem obszarów leśnych jest również występowanie chorób powodowanych przez grzyby.

4.9. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2020 poz. 1219 – tekst jednolity).

Na terenie województwa opolskiego służby ochrony przeciwpożarowej i inspekcji ochrony środowiska dokonały kwalifikacji zakładów produkcyjnych ze względu na stopień zagrożeń awariami przemysłowymi.

Rok 2019:

Na terenie województwa opolskiego służby ochrony przeciwpożarowej i inspekcji ochrony środowiska dokonały kwalifikacji zakładów produkcyjnych ze względu na stopień zagrożeń awariami przemysłowymi. Na ogólną liczbę 20 zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii wyróżniono 11 zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) i 9 zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Na terenie Gminy Kietrz nie występuje żaden zakład ZDR i ZZR.

Rok 2020:

Na ogólną liczbę 21 zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii na terenie województwa opolskiego wyróżniono 11 zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) i 10 zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Na terenie Gminy Kietrz nie występuje żaden zakład ZDR i ZZR.

W tabeli poniżej przedstawiono liczbę miejscowych zagrożeń zanotowanych na terenie Gminy Kietrz w 2019 i 2020 roku, w odniesieniu do wielkości i rodzaju zagrożeń:

Tabela 13. Liczba miejscowych zagrożeń w podziale na wielkość zagrożenia w 2019 i 2020 roku.

Wielkość zagrożenia	2019	2020
małe	7	5
lokalne	72	109
średnie	0	0
duże	0	0

Źródło: Dane statystyczne KG PSP (www.kgsp.gov.pl)

Tabela 14. Liczba miejscowych zagrożeń w podziale na rodzaj miejscowego zagrożenia w 2019 i 2020 roku.

Rodzaj miejscowego zagrożenia	2019	2020
silne wiatry	41	22
przybory wód	1	5
opady śniegu	1	0
opady deszczu	6	63
chemiczne	2	1
ekologiczne	0	0
budowlane	13	2
infrastruktury komunalnej	1	2
w transporcie drogowym	3	4
w transporcie kolejowym	0	0
na obszarach wodnych	1	0

Źródło: Dane statystyczne KG PSP (www.kgsp.gov.pl)

5. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ZA LATA 2019-2020 WRAZ Z ANALIZĄ WYDATKÓW

Poniżej przedstawiono realizację zadań związanych z ochroną środowiska jakie zostały wykonane na terenie Gminy Kietrz w latach 2019-2020. Ze względu na liczne zmiany w prawodawstwie krajowym oraz w strategiach i źródłach finansowania zadań inwestycyjnych (wydatków majątkowych), odniesiono się do konkretnych zadań które zostały zrealizowane w okresie sprawozdawczym. Część sprawozdawczą niniejszego opracowania podzielono na rozdziały tematyczne.

5.1. Powietrze atmosferyczne.

Gmina Kietrz w celu poprawy powietrza atmosferycznego zrealizowała następujące zadania:

Tabela 15. Realizacja zadań w latach 2019-2020.

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2019	2020
<i>Lokalny transport zbiorowy</i>		
Publiczny transport zbiorowy	10 950,00	-
<i>Remonty i modernizacje dróg na terenie gminy</i>		
Wykonanie chodnika z ul. Górskiej na ul. Słoneczną w Kietrz	7 870,79	-
Łatanie dziur oraz remont cząstkowy nawierzchni dróg gminnych grysami i emulsją asfaltową	76 445,80	-
Remont cząstkowy nawierzchni jezdni w Chróscielowie oraz remont nawierzchni chodnika przy ul. Głowackiego w Kietrz	5 139,80	-
Utrzymanie dróg gminnych oraz parków i skwerów w Kietrz	16 250,00	-
Remont odcinka ulicy Młyńskiej w Nowej Cerekwi będącej drogą publiczną gminną nr 108846 O	279 760,30	-
Dokończenie budowy drogi dojazdowej do trzech posesji przy ul. Okrężnej w Wojnowicach" w ramach Funduszu Sołeckiego Wojnowic"	23 808,00	-
Fundusz Sołecki: Nowa Cerekwia – utwardzenie dróg transportu rolnego w Nowej Cerekwi	14 953,85	-
Fundusz Sołecki: Chróscielów – zakup tłucznia do remontu dróg transportu rolnego	4 964,31	-
Fundusz Sołecki: Ludmierzyce – wykonanie robót związanych z odbudową odcinka drogi gminnej w kierunku posesji nr 26	2 480,03	-
Fundusz Sołecki: Pilszcz – zakup tłucznia oraz najem sprzętu na budowę drogi Pilszcz - Oldrisov	9 999,25	-
Modernizacja utwardzenia dróg wewnętrznych Gminy Kietrz	-	37 973,00
Remont i przebudowa drogi gminnej w ciągu ul. Mickiewicza w Dzierżysławiu – dokumentacja projektowa	-	13 530,00
Remont chodnika przy ul. 3 Maja w Kietrz	-	27 060,00
Modernizacja drogi przy pałacu w Nasiedlu – w tym w ramach Funduszu Sołeckiego Nasiedla w kwocie 5 000,00 zł oraz w ramach konkursu Aktywna Wieś Nasiedle w kwocie 4 000,00 zł	-	13 997,89
Przebudowa ul. Zatorze w Kietrz	-	442 800,00
Remont odcinka drogi Traugutta w Kietrz, będącej drogą publiczną gminną nr 108813 O" – w tym w ramach Funduszu Dróg Samorządowych w kwocie 158 570,78 zł	-	331 530,03
Przebudowa ulicy Słonecznej w Kietrz	-	29 845,25
Remont chodnika przy ul. Zamkowej w Dzierżysławiu (dz. nr 1025)" – , w tym w ramach Funduszu Sołeckiego Dzierżysławia w kwocie 13 654,47 oraz w ramach Marszałkowskiej Inicjatywy Sołeckiej w kwocie 5 000,00 zł	-	38 654,47
Wykonanie dokumentacji technicznej na przebudowę ul.	-	45 018,00

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY KIETRZ ZA LATA 2019-2020

Lubotyńskiej w Kietrze”		
Remont nawierzchni drogi przed mostem prowadzącym na boisko w Rozumicach	-	7 834,93
Budowa nawierzchni drogi osiedlowej 27/22 w Lubotyńcu, w tym w ramach Funduszu Sołeckiego w kwocie 15 000,00 zł	-	49 000,00
Modernizacja nawierzchni jezdni wraz z odwodnieniem drogi gminnej (dz. nr 528/2) w Chróścielowie” – w tym w ramach Funduszu Sołeckiego Chróścielowa w kwocie 15 000,00 zł oraz w ramach Marszałkowskiej Inicjatywy Sołeckiej w kwocie 5 000,00 zł	-	74 488,00
Wykonanie nawierzchni alejki łączącej ul. Kietrzańską z ul. Okrężną w Wojnowicach”	-	47 847,00
Przebudowa chodnika przy ul. Matejki w Kietrze	-	84 801,12
Remont odcinka ulicy Młyńskiej w Nowej Cerekwi będącej drogą publiczną gminną nr 108846 O	-	1 014,75
Modernizacja utwardzenia dróg gminnych i wewnętrznych Gminy Kietrz (tłuczeń)	-	76 534,99
Remont odcinka drogi transportu rolnego w Nowej Cerekwi	-	19 781,00
Fundusz Sołecki - Kozłówki: Zakup kamienia do naprawy nawierzchni drogi transportu rolnego działka nr 47	-	6 444,09
Fundusz Sołecki – DZIERŻYSŁAW: Wykonanie chodnika na działce nr 1025	-	13 654,47
Fundusz Sołecki – LUBOTYŃ: Budowa nawierzchni drogi osiedlowej nr dz. 27/22	-	15 000,00
Fundusz Sołecki – LUBOTYŃ: Zakup i wyłożenie tłuczni na drogach gminnych	-	3 794,03
Fundusz Sołecki – CHRÓŚCIELÓW: Zakup tłuczni do remontu dróg transportu rolnego	-	4 000,00
Fundusz Sołecki – PILSZCZ: Zakup tłuczni i piasku na budowę drogi Pilszcz - Oldrisov	-	4 993,80
<i>Termomodernizacje obiektów gminnych, wymiany kotłów, wymiany stolarki okiennej, modernizacje oświetlenia</i>		
Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej montaż kolektorów słonecznych: <u>2019:</u> - rozpatrzono pozytywnie 4 wnioski <u>2020:</u> rozpatrzono pozytywnie 5 wniosków	14 000,00	17 500,00
Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej montaż pomp ciepła: <u>2019:</u> - rozpatrzono pozytywnie 6 wniosków <u>2020:</u> rozpatrzono pozytywnie 4 wnioski	20 722,00	14 000,00
Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej modernizacja indywidualnych źródeł ciepła: <u>2019:</u> - rozpatrzono pozytywnie 32 wnioski <u>2020:</u> - rozpatrzono pozytywnie 30 wniosków	123 997,48	120 000,00
Fundusz Sołecki: Pilszcz – zakup solarne oświetlenia oraz elementów małej architektury dla osiedla Pilszcz	8 620,00	-
Wykonanie studium wykonalności projektu oraz za wniosek o dofinansowanie projektu "Wymiana źródła ciepła na pelletowe wraz z instalacjami i niezbędnymi pracami termomodernizacyjnymi w WDK w Nowej Cerekwi"	-	16 482,00
Wykonanie świadectw charakterystyki energetycznej dla stanu przed modernizacją i po modernizacji WDK w Nowej Cerekwi	-	1 476,00
Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Długiej 25 w Kietrze	-	14 955,00

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY KIETRZ ZA LATA 2019-2020

Fundusz Sołecki – DZIERŻYSŁAW: Zakup lamp solarnych na ul. Dożynkowej	-	9 000,00
<i>Jakość powietrza atmosferycznego</i>		
Opracowanie pełnej dokumentacji niezbędnej do utworzenia w wykonania klastra energii na terenie Powiatu Głubczyckiego	12 300,00	-

5.2. Klimat akustyczny.

Zadania własne Gminy Kietrz realizowane w ramach poprawy klimatu akustycznego na terenie gminy przedstawione zostały w podrozdziale 5.1., w zakresie remontów dróg i modernizacji nawierzchni, które jednocześnie przyczyniają się do ochrony powietrza atmosferycznego.

Tabela 16. Realizacja zadań w latach 2019-2020.

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2019	2020
Zakup i montaż progów zwalniających na terenie gminy	-	15 500,00
Projekt „Rowerem po szlaku atrakcji regionu”	-	83 640,00

5.3. Zasoby i jakość wód. Gospodarka wodno-ściekowa.

Realizacja zadania polega głównie na ograniczaniu ilości zanieczyszczeń odprowadzanych do środowiska wraz z wodami opadowymi. Podstawową zasadą współczesnych metod jest lokalne retencjonowanie wód opadowych, powolny odpływ wód opadowych do odbiornika oraz naturalne oczyszczanie wód opadowych na miejscu (przed wprowadzeniem do odbiornika wodnego lub gruntowego).

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne wprowadziła do polskiego porządku prawnego nową instytucję zgody wodnoprawnej, która jest jednym z instrumentów w systemie zarządzania gospodarką wodną. Zgody wodnoprawne to m.in. decyzje administracyjne, bez których zainteresowane podmioty nie mogą realizować wielu działań związanych z korzystaniem z wód. Intencją ustawodawcy było zapewnienie jednorodności orzekania administracyjnego w tej dziedzinie. z tego względu, w wydawaniu pozwoleń wodnoprawnych marszałków województw i starostów powiatowych zastąpiły właściwe organy Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Organem właściwym do wydania pozwolenia wodnoprawnego jest dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej lub dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich, w zależności od sprawy, której dotyczy złożony wniosek. Organem właściwym w sprawie zgłoszeń wodnoprawnych jest natomiast kierownik nadzoru wodnego Wód Polskich. Pozwolenie wodnoprawne wydaje się na podstawie operatu wodnoprawnego oraz zgromadzonych w toku postępowania dowodów, dokumentów i informacji (Starosta i Marszałek wydawali pozwolenia wodnoprawne do końca 2017 roku, na podstawie ustawy z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne; od stycznia 2018 zadania te przejęło PGW Wody Polskie, które realizują wszystkie zadania dotyczące wód).

Gmina Kietrz w zakresie gospodarki wodno-ściekowej zrealizowała następujące zadania:

Tabela 17. Realizacja zadań w latach 2019-2020.

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2019	2020
Melioracje wodne - w ramach Funduszu Sołeckiego	9 367,79	6 806,00
Wykonanie odwodnienia w Rogożanach	3 400,00	-
Remont nawierzchni ul. Wieżowej, udrożnienie kanalizacji deszczowej w Kozłówkach, transport frezowi do Dzierżysławia, wymiana włazu kanałowego studzienki kanalizacji deszczowej oraz osadzenie pokrywy żelbetowej przy ul. Zielonej w Kietrzu	3 670,00	-
Odmulenie rowu, wykoszenie porostów i wycinka krzewów przy ul. Złoty Róg w Nowej Cerekwi	9 000,00	-
Odbudowa rowu przy ul. Okrężnej w Wojnowicach	11 947,59	-
Naprawa przepustów w Dzierżysławiu, Pilszczu, Nowej	13 995,76	-

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY KIETRZ ZA LATA 2019-2020

Cerekwi, Kozłówkach i Rozumicach		
Poprawa spływu wód opadowych - oczyszczenie mostu sklepionego m. Kietrz, zakup odwodnienia liniowego, zakup i montaż łapaczy oraz zakup żwiru na gminny plac zabaw we wsi Rogożany, wbudowanie kratki ściekowej, naprawa studzienki i remont odwodnienia we wsi Chróścielów, budowa przepustu rurowego pod drogą gminną we wsi Wojnowice, remont odwodnienia drogi gminnej we wsi Nasiedle	22 607,38	-
Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej - budowa przydomowych oczyszczalni ścieków: <u>2019:</u> - rozpatrzono pozytywnie 8 wniosków <u>2020:</u> - rozpatrzono pozytywnie 6 wniosków	31 480,00	23 978,00
„Sporządzenie dokumentacji projektowej na budowę wodociągu w ramach zadania pn. „Rozbudowa drogi woj. Nr 416 w na odcinku Kietrz - granica województwa. Gmina Kietrz" w ramach dotacji	45 510,00	-
Budowa przydomowej oczyszczalni ścieków przy świetlicy wiejskiej w Ludmierzycach	12 500,00	-
Budowa odwodnienia wzdłuż drogi nr 531" w ramach Funduszu Sołeckiego Chróścielowa	12 924,00	-
Budowa odwodnienia na ul. Długiej w Nasiedlu" w ramach Funduszu Sołeckiego Nasiedla	14 978,98	-
„Modernizacja rowu odwadniającego wzdłuż drogi gminnej w miejscowości Rogożany wraz z udrożnieniem studzienek kanalizacyjnych - etap III" w ramach Funduszu Sołeckiego Rogożan	13 749,80	-
Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią ścieków i przyłączami na terenie gminy Kietrz	4 934,49 (częściowa realizacja)	-
Sporządzenie dokumentacji projektowej na budowę kanalizacji sanitarnej w drodze wojewódzkiej 416 w Kietrze	35 055,00 (częściowa realizacja)	-
Odbudowa ciekun komunalnego Młynówka w Kietrze	19 968,15	-
Modernizacja odwodnienia wraz z przebudową przepustu w ul. Pszennej w Pilszczu	89 902,40	-
Budowa odwodnienia w Chróścielowie	10 035,00	-
Fundusz Sołecki: Kozłówki – kompleksowe czyszczenie ciekun komunalnego Młynówka	9 360,00	-
Odbudowa i konserwacja rowów przydrożnych, udrożnienia studzienek i przepustów na terenie Gminy Kietrz	-	24 100,24
Utwardzenie parkingu na działce gminnej	-	5 000,00
Opracowanie wniosku o dofinansowanie wkładu własnego projektu "Budowa kanalizacji sanitarnej w ciągu ul. Niepodległości...."	-	2 460,00
Poprawa spływu wód opadowych, wykonanie tablic informacyjnych „ZAKAZ WYSYPYWANIA ŚMIECI”, kompleksowa usługa założenia „Kwietnej łąki” w Kietrze, zadymianie kanalizacji deszczowej przy ul. Pocztovej w Kietrze	-	10 499,86
Zmiana obszarów i aglomeracji Kietrz	-	11 000,00
Odbudowa i konserwacja rowów przydrożnych	-	47 000,00
Umocnienie skarp rowu przy ul. Mickiewicza-Sobieskiego w Dzierżysławiu	-	19 802,30
Modernizacja rowu odwadniającego przy drodze gminnej (dz. nr 7) w miejscowości Rogożany wraz z montażem studzienek kanalizacyjnych – etap IV" w ramach Funduszu Sołeckiego	-	15 051,99
Utworzenie parkingu w okolicy cmentarza oraz modernizacja nawierzchni parkingu przy cmentarzu w Ludmierzycach w ramach Funduszu Sołeckiego Ludmierzyc	-	12 300,00

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY KIETRZ ZA LATA 2019-2020

Budowa sieci kanalizacyjnej w Kietrze	-	24 600,00
Odbudowa cieku komunalnego Młynówka w Kietrze	-	75 500,00
Budowa zastawki na rzece Morawie w Kietrze	-	137 966,90
Budowa sieci wodociągowej ul. Słoneczna w Kietrze”	-	5 200,00
Przebudowa sieci wodociągowej na osiedlu w Pilszczu”	-	150 000,00
Fundusz Sołecki - Kozłówki: Kompleksowe czyszczenie cieku komunalnego Młynówka - kontynuacja	-	6 806,00
Fundusz Sołecki – CHRÓŚCIELÓW: Budowa odwodnienia wzdłuż drogi nr 528/2	-	17 000,00
Fundusz Sołecki: Ludmierzyce – dokonanie prac związanych z utwardzeniem spływu do rowu przy drodze koło cmentarza	1 997,50	-

Ponadto:

w 2020 r.:

1. Przeprowadzono kontrole nieruchomości w zakresie ochrony środowiska oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które dotyczyły:
  - Chróścielów - przeprowadzono kontrole 4 nieruchomości, pod kątem sposobu gromadzenia i pozbywania się nieczystości ciekłych, sposobu ogrzewania nieruchomości; podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości w odprowadzaniu ścieków bytowych (do przydrożnego rowu) na jednej z posesji;
  - Kietrz - przeprowadzono kontrole 7 nieruchomości w związku z podejrzeniem odprowadzania ścieków do kanalizacji deszczowej; kontrole dotyczyły liczby osób zamieszkałych na posesji, a zadeklarowanych do „opłaty śmieciowej”, sposobu gromadzenia i pozbywania się odpadów komunalnych, sposobu gromadzenia i pozbywania się nieczystości ciekłych, sposobu ogrzewania nieruchomości; ponadto we współpracy z Referatem Gospodarki Komunalnej, Budownictwa i Drogownictwa oraz z PK „Hydrokan” przeprowadzono zadymianie kanalizacji deszczowej, podczas którego ujawniono nielegalne podłączenia 2 zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe z ww. nieruchomości do kanalizacji deszczowej; sprawa została przekazana do Referatu Gospodarki Komunalnej, Budownictwa i Drogownictwa;
  - Nowa Cerekwia - przeprowadzono kontrole 3 nieruchomości w związku z podejrzeniem odprowadzania ścieków do przydrożnego rowu; kontrole dotyczyły również liczby osób zamieszkałych na posesji, a zadeklarowanych do „opłaty śmieciowej”, sposobu gromadzenia i pozbywania się odpadów komunalnych, sposobu gromadzenia i pozbywania się nieczystości ciekłych, sposobu ogrzewania nieruchomości; podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości;
  - przyjmowano i prowadzono interwencje związane z: uciążliwością zapachową gnojowicy, wypuszczania gnojowicy na drogę gminną w Dzierżysławiu (sprawa przekazana na Policję), gromadzeniem obornika na drodze gminnej, zanieczyszczenia ujęcia wód w Rozumicach, spalaniem odpadów, zalaniem piwnicy spowodowanym obfitymi opadami deszczu, wycieku wody w ciągu drogi wojewódzkiej w Dzierżysławiu (interwencję przekazano do zarządcy drogi ZDW w Opolu OT. Głubczyce).
  - Wraz z Referatem Gospodarki Komunalnej, Budownictwa i Drogownictwa oraz sołtysami, przeprowadzono kontrole spływu wód opadowych i zalań posesji oraz dróg, spowodowanych ulewnymi deszczami w miejscowościach: Kozłówki, Pilszcz, Rozumice, Ściborzyce Wielkie. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono liczne uchybienia i zaniedbania. Wnioski z kontroli zostały przekazane do instytucji odpowiedzialnych za utrzymanie urządzeń wodnych i kanalizacyjnych, tj. do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Starostwa Powiatowego w Głubczycach oraz Zarządu Dróg Wojewódzkich w Opolu.
  - Sporządzono sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) za rok 2019 i 2020. Sprawozdania zostały złożone w Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach. Sporządzenie sprawozdań poprzedzone było pozyskaniem informacji z Referatu Gospodarki Komunalnej, Budownictwa i Drogownictwa oraz z Przedsiębiorstwa Komunalnego „Hydrokan”.

5.4. Zasoby geologiczne.

Do ochrony powierzchni ziemi została zaliczona również ochrona przed ruchami masowymi terenów oraz ziemi w znaczeniu, jakie temu pojęciu nadaje art. 3 pkt 32a Ustawy Prawo ochrony środowiska. Według art. 110a. Ustawy Prawo ochrony środowiska Starosta prowadzi obserwację terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestr zawierający informacje o tych terenach.

Mówiąc o rejestrach prowadzonych przez starostów, nie można zapominać, że mogą one być poważnym źródłem informacji o środowisku, które powinny być udostępniane podmiotom zainteresowanym na zasadach wynikających z ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, która przewiduje, że informacje zawarte w tych rejestrach są udostępniane za pośrednictwem systemów teleinformatycznych, w szczególności przy wykorzystaniu elektronicznych baz danych.

5.7. Gospodarowanie odpadami

Tabela 18. Realizacja zadań w latach 2019-2020.

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2019	2020
Gospodarka odpadami	1 777 639,03	2 088 493,84
Oczyszczanie miast i wsi	2482,75	250 216,74
Dofinansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest: <u>2019:</u> - 3 wnioski rozpatrzone pozytywnie, usunięto 5,16 Mg odpadów zawierających azbest <u>2020:</u> - 2 wnioski rozpatrzone pozytywnie, usunięto 4,3 Mg odpadów zawierających azbest	7 884,00 zł	5 568,00
Realizacja programu przeciwdziałania bezdomności oraz utylizacja i transport zwłok zwierzęcych	31 456,29	16 311,39
Usuwanie materiałów budowlanych zawierających azbest z terenu Gminy Kietrz (dotacja WFOŚiGW w Opolu): <u>2019:</u> - 16 wniosków rozpatrzonych pozytywnie, usunięto 26,11 Mg odpadów zawierających azbest <u>2020:</u> - 19 wniosków rozpatrzonych pozytywnie, usunięto 38,79 Mg odpadów zawierających azbest	- Dotacja z WFOŚiGW w Opolu: 14 936,40 zł (50%) - Dotacja z NFOŚiGW w Warszawie: 9 111,20 zł (30,5%) - Dotacja z budżetu Gminy: 4 331,56 zł (14,5%). - Beneficjenci końcowi: 1 493,64 zł (5%) - Całkowita wartość zadania: 29 872,80 zł	- Dotacja z WFOŚiGW w Opolu: 13 553,99 zł (47%) - Dotacja z NFOŚiGW w Warszawie: 13 553,99 zł (47%) - Dotacja z budżetu Gminy: 1 730,29 zł (6%) - Całkowita wartość zadania: 28 838,27 zł
Zakup worków do segregacji odpadów komunalnych	-	50 922,00
Utylizacja przeterminowanych leków – na terenie Gminy Kietrz funkcjonują 4 punkty, do których mieszkańcy mogą oddawać przeterminowane leki – 3 apteki w Kietrze oraz 1 punkt apteczny w Nowej Cerekwi.	2 611,20	2 859,23

Ponadto:

w 2019 roku:

1. Przyjmowano od mieszkańców wszelkie interwencje odnośnie świadczenia usług w zakresie odbioru odpadów, dystrybucji i odbioru worków oraz podań dotyczących zaopatrzenia nieruchomości w pojemniki. W 2019 r. referat przyjął 175 zgłoszeń. Wszystkie interwencje

- zostały przekazane do firmy drogą mailową do załatwienia. Ponadto dokonywane były również zgłoszenia telefoniczne do firmy.
2. Prowadzone były kontrole, których przedmiotem była gospodarka odpadami w zakresie prawidłowości prowadzenia przez mieszkańców segregacji odpadów komunalnych na terenie gminy Kietrz oraz odbiór poszczególnych frakcji odpadów komunalnych przez firmę wywozową odbierającą odpady komunalne.
  3. Została przeprowadzona 1 kontrola firmy wpisanej do rejestru działalności regulowanej w zakresie wynikającym z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Kontrola odbyła się w firmie „Naprzód” Sp. z o.o., ul. Raciborska 144 b, 44-280 Rydułtowy.
  4. Przeprowadzono ok. 50 interwencji po zgłoszeniu pisemnym lub telefonicznym w sprawach: spalania odpadów w miejscach niedozwolonych, spalania odpadów w przydomowych piecach, spalania liści, sposobu gromadzenia odpadów, składowania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, dzikich wysypisk, ilości osób zamieszkujących daną nieruchomość w zakresie zgodności ze złożoną deklaracją, odprowadzania nieczystości ciekłych z nieruchomości, wylewania gnojowicy na pola, składowania obornika na przymie polowej, warunków przechowywania wapna nawozowego, zdarzeń z udziałem zwierząt.

w 2020 roku:

1. Przeprowadzono kontrole nieruchomości w zakresie ochrony środowiska oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które dotyczyły:
  - Chróścielów- przeprowadzono kontrole 4 nieruchomości, pod kątem zgodności liczby osób zamieszkałych na posesji, a zadeklarowanych do „opłaty śmieciowej”, sposobu gromadzenia i pozbywania się odpadów komunalnych,
  - Lubotyń- przeprowadzono kilka lustracji na terenie wydobywania piasku, w związku z nawożeniem odpadów o nieprzyjemnym zapachu; sprawa została przekazana do WIOŚ w Opolu, Marszałka Województwa Opolskiego oraz Starostwa Powiatowego w Głubczycach;
  - dzikie wysypiska: Kietrz, Ściborzyce Wielkie, Ludmierzyce, Dzierżysław, Rogożany, Pilszcz Osiedle, odpady walające się przy drodze relacji Kietrz- Ściborzyce Wielkie,
  - przeprowadzono 11 kontroli dot. spalania odpadów w przydomowych piecach; ponadto podczas kontroli sprawdzano liczbę mieszkańców w stosunku do liczby osób ujętych w deklaracji za gospodarowanie odpadami, sposób gromadzenia i pozbywania się odpadów komunalnych, sposób gromadzenia i pozbywania się nieczystości ciekłych, sposób ogrzewania nieruchomości; podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości;

Łącznie przeprowadzono ok. 45 kontroli i lustracji. Kontrole, które przeprowadzane były na nieruchomościach mieszkańców, odbywały na podstawie zapisów ustawy kodeks postępowania administracyjnego. Zgodnie z ustawą, kontrole mogły odbyć się po wcześniejszym, pisemnym zawiadomieniu. Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono spalania odpadów w przydomowych piecach, nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gromadzenia i pozbywania się odpadów komunalnych, nie stwierdzono rażących nieprawidłowości w zakresie segregacji odpadów. W przypadku stwierdzenia rozbieżności pomiędzy liczbą mieszkańców, a liczbą osób zadeklarowanych do opłaty za gospodarowanie odpadami, mieszkańcy składali stosowne korekty.

2. Wszczęto z urzędu 1 postępowanie administracyjne w przedmiocie wydania decyzji nakazującej usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania; wydano decyzję umarzającą postępowanie.
3. Wypełniając zadania przewidziane w Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 prowadzono i aktualizowano bazę azbestową w zakresie wyrobów zawierających azbest.

5.8. Zasoby przyrodnicze.

Gmina Kietrz na bieżąco realizuje zadania, na które ponoszone są następujące koszty:

Tabela 19. Realizacja zadań w latach 2019-2020.

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2019	2020
Realizacja projektu „Jak postępować z gatunkami inwazyjnymi roślin na Hluczyńsku i polskich gminach”	11 544,59	-
Utrzymanie zieleni w miastach i gminach, zrealizowano wydatki na: <u>2019:</u> - utrzymanie terenów zielonych na terenie miasta Kietrz – 103 680,00 zł, - w ramach Funduszu Sołeckiego - 27 097,37 zł <u>2020:</u> - utrzymanie terenów zielonych na terenie miasta Kietrz – 114 999,95 zł, - w ramach Funduszu Sołeckiego – 12 959,80 zł	130 777,37	127 959,75
<u>2019:</u> Wycinka drzew z gminnych terenów zieleni oraz przeprowadzenie prac pielęgnacyjnych i porządkowych, usuwanie wiatrołomów z gminnych terenów zieleni w m. Kietrz, Pilszcz, Ściborzycy Wielkie a. Wydano 27 decyzji administracyjnych na wycinkę drzew oraz 14 szt. zaświadczeń o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu. Każdorazowo wydanie decyzji i zaświadczenia poprzedzone było lustracją w terenie. Dokonano 12 kontroli, lustracji drzew połamanych, zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia – wiatrołomów. b. Sporządzono 13 wniosków do Starostwa Powiatowego w Głubczycach o wydanie zezwolenia na wycinkę drzew rosnących na terenach gminnych oraz 4 wnioski o wydanie zezwolenia na wycinkę drzew do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Opolu na co uzyskaliśmy decyzje zezwalające. c. Dokonano wycinki 91 szt. drzew, wykonano korekty 26 szt. drzew z terenów gminnych we wszystkich miejscowościach należących do Gminy Kietrz. Wnioski zostały złożone przez Urząd Miejski w Kietrzu na podstawie zgłoszeń i wniosków sołtysów, mieszkańców gminy Kietrz oraz radnych Rady Miejskiej w Kietrzu. <u>2020:</u> Wycinka drzew z gminnych terenów zieleni oraz przeprowadzenie prac pielęgnacyjnych i porządkowych z gminnych terenów zieleni wraz z przygotowaniem dwóch stanowisk gniazd bocianich, prace pielęgnacyjne w Parku w Lubotyniu, przegląd, zdjęcie posuszu oraz założenie wiązania elastycznego na Pomniku Przyrody w Lubotyniu a. Wydano 30 decyzji administracyjnych na wycinkę drzew oraz 11 szt. zaświadczeń o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu. Każdorazowo wydanie decyzji i zaświadczenia poprzedzone było lustracją w terenie. Dokonano lustracji drzew połamanych, zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia – wiatrołomów. b. Sporządzono 11 wniosków do Starostwa Powiatowego w Głubczycach o wydanie zezwolenia na wycinkę drzew rosnących na terenach gminnych oraz 2 wnioski o wydanie zezwolenia na wycinkę drzew do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Opolu na co	65 163,60	68 840,80

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY KIETRZ ZA LATA 2019-2020

uzyskaliśmy decyzje zezwalające. c. Dokonano wycinki 92 szt. drzew, 17 m ² krzewów, wykonano korekty 23 szt. drzew z terenów gminnych we wszystkich miejscowościach należących do Gminy Kietrz oraz odtworzono skrajnię drogi w Kozłowie. Wnioski zostały złożone przez Urząd Miejski w Kietrze na podstawie zgłoszeń i wniosków sołtysów, mieszkańców gminy Kietrz oraz radnych Rady Miejskiej w Kietrze		
Koszenie porostu miękkiego i twardego na terenie parku za cmentarzem i tzw. Jamy w Kietrze oraz koszenie drogi dojazdowej do Rezerwatu Przyrody „Góra Gipsowa”	10 074,00	10 000,00
Zakup kwiatów i torfu na tereny wiejskie, zakup ziemi i kwiatów do donic betonowych zlokalizowanych na terenie miasta Kietrz, zakup materiałów do mocowania młodych drzewek (paliki), zakup środków ochrony roślin, rękawic i worków na śmieci: <u>2019:</u> - sezonie wiosennym i jesiennym 2019 r. na terenie gminy Kietrz dokonano nasadzeń 108 szt. drzew i 5 szt. krzewów <u>2020:</u> - w sezonie wiosennym i jesiennym 2020 r. na terenie gminy Kietrz dokonano nasadzeń 80 szt. drzew.	14 002,10	16 589,06
Zakup wraz z montażem słupków granicznych ochronnych oraz osłon pionowych do drzew	7 253,10	-
Przeгляд, zdjęcie posuszu oraz założenie wiązania elastycznego na Pomniku Przyrody w Lubotyńcu –	-	1 700,00
Zrównoważony rozwój Gór Opawskich i Bramy Morawskiej - Rewaloryzacja Rynku w Kietrze”	1 896 170,24	-
Fundusz Sołecki: Nowa Cerekwia – zagospodarowanie gminnych terenów zieleni	950,00	-
Fundusz Sołecki: Dzierżysław – urządzenie i utrzymanie terenów zieleni	2 864,74	-
Fundusz Sołecki: Lubotyń – przycięcie drzew wzdłuż gminnych dróg transportu rolnego	2 000,00	-
Fundusz Sołecki: Lubotyń – utrzymanie terenów zieleni i naprawa elementów na placu zabaw	2 472,31	-
Fundusz Sołecki: Pilszcz – zagospodarowanie i utrzymanie terenów zieleni	5 462,86	-
Fundusz Sołecki: Ściborzyce Wielkie – utrzymanie terenów zielonych	1 764,75	-
Realizacja programu Odnowa Wsi	41 971,41	41 813,27
Koszenie gminnych terenów zieleni i skwerów na terenach sołectw	9 744,00	10 036,46
Przycięcie drzew i krzewów przy drogach na terenie Gminy Kietrz	-	22 482,00
Rewitalizacja parku przy ul. 3 Maja w Kietrze”	-	138 252,00
Fundusz Sołecki - NOWA CEREKWIA: Utrzymanie terenów zieleni i porządku na terenie miejscowości	-	302,80
Fundusz Sołecki – DZIERŻYSŁAW: Utrzymanie i urządzenie terenów zieleni	-	3 782,28
Fundusz Sołecki – LUBOTYŃ: Przycinka oraz wycinka drzew przy drodze transportu rolnego	-	3 000,00
Fundusz Sołecki – NASIEDLE: Utrzymanie terenów zieleni w miejscowości Nasiedle	-	554,61
Fundusz Sołecki – PILSZCZ: Zagospodarowanie i utrzymanie terenów zielonych	-	4 234,17
Fundusz Sołecki - ŚCIBORZYCE WIELKIE: Utrzymanie i poprawa terenów zielonych	-	1 987,09
Fundusz Sołecki – ROZUMICE: Utrzymanie terenów zieleni - m.in. zakup paliwa i osprzętu do kosiarki samojezdnej i kosy	-	1 025,36

5.9. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska.

Zadanie realizowane jest poprzez:

- doposażenie straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa chemiczno-ekologicznego,
- utrzymywanie w gotowości służb ratowniczych na wypadek zaistnienia poważnej awarii,
- zapobieganie wystąpieniu ryzyka awarii przemysłowych przez przedsiębiorstwa (głównie zakłady o dużym ryzyku powstania poważnej awarii przemysłowej (ZDR) i zwiększonym ryzyku powstania poważnej awarii przemysłowej (ZZR)) z terenu Gminy Kietrz.
- prowadzenie rejestru zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii oraz potencjalnych sprawców awarii - rejestr zakładów prowadzony jest przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Opolu,
- opracowanie programu zapobiegania poważnym awariom lub opracowanie planu operacyjno-ratowniczego na wypadek zaistnienia poważnej awarii - Zadanie realizowane przez prowadzącego zakład o zwiększonym ryzyku lub zakład o dużym ryzyku.

Gmina Kietrz w zakresie nadzwyczajnych zagrożeń środowiska zrealizowała następujące zadania:

Tabela 20. Realizacja zadań w latach 2019-2020.

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2019	2020
Usuwanie skutków ulewy we wsi Rogożany i Rozumice	1 051,65	-
Ochotnicze straże pożarne	236 612,56	267 543,05
Fundusz Sołecki: Dzierżysław – remont garażu w remizie OSP w Dzierżysławiu	4 968,33	-
Fundusz Sołecki - NOWA CEREKWIA: Zakup samochodu do OSP Nowa Cerekwia	-	112 000,00
Fundusz Sołecki – WOJNOWICE: zakup samochodu strażackiego dla OSP Wojnowice	-	45 100,00
Fundusz Sołecki – DZIERŻYSŁAW: zakup przyczepki samochodowej typ DMC-750 dla OSP w Dzierżysławiu	-	3 000,00

5.10. Zagadnienia horyzontalne.

Gmina Kietrz w ramach zagadnień horyzontalnych zrealizowała następujące zadania:

Tabela 21. Realizacja zadań w latach 2019-2020.

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2019	2020
Izby Rolnicze	50 842,00	54 796,00
Opracowanie projektu Miejscowego Zagospodarowania Przestrzennego sołectwa Pilszcz	33 56,00	-
Składka członkowska do Stowarzyszenia Gmin Dorzecza Górnej Odry w Raciborzu	10 815,00	10 637,00
Składka członkowska dla Stowarzyszenia LGD „Płaskowyż Dobrej Ziemi”	8 762,40	8 657,60
Składka członkowska dla Stowarzyszenia Subregion Południowy	2 749,50	5 449,50
Opracowanie Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska oraz nowego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kietrz	1 845,00	-
Wyjazd na spotkania edukacyjno-szkoleniowe Eko-Logika z cyklu „Zielona Polska”	2 007,00	-
Prenumerata Przeglądu Komunalnego	297,00	-
Realizacja konkursu Aktywna Wieś	-	7 992,50
Opracowanie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru w obrębie sołectwa Dzierżysław	-	16 513,98
Plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Pilszcz	-	7 999,92
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Gminy Kietrz	-	38 787,00
Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię	-	22 140,00

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY KIETRZ ZA LATA 2019-2020

elektryczną i paliwo gazowe		
Realizacja projektu „Prezentujemy Huczyńsko i polskie gminy”	28 554,27	-

Ponadto¹:

w 2019 roku:

1. Udzielono 5 odpowiedzi na wnioski w ramach udostępniania informacji publicznej. Sprawy dotyczyły m. in. elektrowni fotowoltaicznych, gospodarki odpadami, postępowań dotyczących zmiany stosunków wodnych, postępowań administracyjnych w przedmiocie czasowego odebrania zwierząt właścicielom oraz opieki nad bezdomnymi zwierzętami.
2. Od miesiąca maja do września prowadzono sprawy związane z organizacją i przeprowadzeniem gminnych dożynek, w tym: przygotowano pisma do sponsorów o wsparcie finansowe bądź rzeczowe, pisma do wystawców, przygotowano nagrody książkowe dla rolników wytypowanych przez sołectwa i firmy związane z rolnictwem, przygotowano podziękowania dla wystawców oraz osób i instytucji wspierających finansowo lub rzeczowo ich organizację, przygotowano i przeprowadzono gminny konkurs koron dożynkowych.
3. Współpracowano z jednostkami pracującymi na rzecz rolnictwa i ochrony środowiska:
  - z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa w sprawie sygnalizacji pojawiania się chwastów, chorób i szkodników w uprawach polowych,
  - z Kołami łowieckimi w sprawie szkód spowodowanymi przez zwierzęta łowne w uprawach rolnych,
  - ze służbami weterynaryjnymi w zakresie zwalczania chorób zwierzęcych i ochrony zwierząt,
  - z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie organizacji dożynek, stanu upraw w gminie,
  - z Nadleśnictwem w zakresie zatwierdzania rocznych planów łowieckich,
  - w różnych sprawach merytorycznych współpracowano z różnymi instytucjami, takimi jak: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Opolu, Wojewódzka Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Opolu, Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Głubczycach, Starostwo Powiatowe w Głubczycach, Urząd Marszałkowski i Urząd Wojewódzki oraz Urząd Statystyczny w Opolu.
4. Sporządzono sprawozdania na potrzeby Urzędu statystycznego w zakresie melioracji, gospodarki odpadami, gospodarki ściekowej, gospodarki rolnej.
5. W listopadzie 2019 r. Marszałek Województwa Opolskiego przesłał zaproszenie do wzięcia udziału w projekcie Marszałkowska Inicjatywa Sołecka, o czym Urząd Miejski w Kietrze poinformował sołtysów przesyłając stosowne pisma informacyjne, regulaminy, ulotki oraz wnioski o przyznanie jednorazowej pomocy finansowej w wysokości 5 000,00 zł na wybrane przez sołectwo zadanie.

Poinformowano sołectwa Gminy Kietrz o projekcie Marszałkowska Inicjatywa Sołecka - rozpowszechnienie ulotek. Do sołtysów zostały skierowane pisma informacyjne oraz regulaminy przystąpienia do projektu.

w 2020 roku:

1. Od czerwca do grudnia prowadzono sprawy związane z realizacją Powszechnego Spisu Rolnego 2020, w tym: powołano oraz koordynowano prace Gminnego Biura Spisowego, przeprowadzono nabór rachmistrzów terenowych (w tym obsługa Systemu Ewidencji Rachmistrzów na platformie internetowej), utworzono w UM w Kietrze oraz obsługiwano punkt do samospisu internetowego dla rolników, prowadzono szeroką współpracę z Urzędem Statystycznym w Opolu, rachmistrzami terenowymi oraz telefonicznymi, sołtysami, placówkami oświatowymi, a co najważniejsze z rolnikami z terenu naszej gminy (w kontaktach telefonicznych oraz bezpośrednich przypominano o obowiązku dokonania samospisu i udzielano im pomocy podczas wypełniania aplikacji spisowej), prowadzono promocję spisu poprzez rozprowadzanie materiałów promujących spis oraz zamieszczanie informacji o spisie (w tym o konkursach) na stronie www.kietrz.pl, www.bip.kietrz.pl i w mediach społecznościowych), regularnie sporządzano raporty z promocji spisu (co

¹ Na podstawie Sprawozdania z pracy referatu za 2019 i 2020 rok.

- 2 tygodnie) oraz raporty dot. liczby osób, które skorzystały ze stanowiska do samospisu w urzędzie (co tydzień), uczestniczących w licznych szkoleniach on-line oraz naradach sztabu spisowego, organizowanych przez urząd statystyczny, sporządzono raport końcowy z przebiegu spisu.
2. Przeprowadzono kontrole nieruchomości w zakresie ochrony środowiska oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
  3. Udzielono 7 odpowiedzi na wnioski w ramach udostępniania informacji publicznej. Sprawy dotyczyły m.in. usuwania materiałów budowlanych zawierających azbest, opieki nad bezdomnymi zwierzętami, prowadzonych postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wydanych decyzji środowiskowych dla elektrowni fotowoltaicznych oraz turbin wiatrowych, gospodarki odpadami komunalnymi, udzielanych dotacji, pozwoleń na odbiór nieczystości płynnych.
  4. Aktualizowano Bazę danych o ocenach oddziaływania na środowisko. Baza ta jest systemem teleinformatycznym, służącym do zbierania, przetwarzania i udostępniania informacji o postępowaniach w zakresie ocen oddziaływania na środowisko. Podstawę prawną dla jej funkcjonowania stanowi art. 128 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Baza danych o oś prowadzona jest przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

5.10. Realizacja zadań umieszczonych w planie operacyjnym Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kietrz.

W tabeli umieszczono zadania własne z planu operacyjnego, które zaplanowane były do realizacji w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Kietrz na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 w latach 2019-2020.

Tabela 22. Realizacja zadań własnych z planu operacyjnego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kietrz zaplanowanych na lata 2019-2020.

Kierunek interwencji	Działania	Stan realizacji	Szczegóły
Ograniczanie emisji komunikacyjnej	Budowa drogi ul. Zatorze w Kietrze	zrealizowane	koszty podane w tabeli nr 15
Ograniczanie emisji komunikacyjnej	Budowa drogi gminnej w Ściborzycach Wielkich do granicy państwa	w trakcie realizacji	koszt całkowity: 345 492,36 zł
Ograniczanie emisji komunikacyjnej	Przebudowa i remont WDK w Nowej Cerekwi	w trakcie realizacji	koszty podane w tabeli nr 15
Poprawa jakości wód	Budowa parkingu naprzeciw cmentarza w Kietrze	w trakcie realizacji	koszt całkowity: 600 000 zł
Minimalizacja składowanych odpadów	Gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym m.in.: odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	zrealizowane	koszty podane w tabeli nr 18
	Monitoring środowiska na terenie zrehabilitowanym po byłym wysypisku odpadów w Kietrze przy ul. Lubotyńskiej	Monitoring składowiska został zakończony w 2018 roku	
	Dofinansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest	zrealizowane	koszty podane w tabeli nr 18
Ochrona i wzmocnienie ochrony form ochrony przyrody, w tym przywrócenie lub utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków w ramach form ochrony przyrody	Jak postępować z gatunkami inwazyjnymi roślin na Huczyńsku i polskich gminach – wsparcie działań proekologicznych	zrealizowane	koszt: 26 658,04 zł
	Odbudowa terenu zielonego na ul. Głębczyckiej w Kietrze	zrealizowane w 2018 roku	

6. MONITORING SKUTKÓW REALIZACJI PROGRAMU I JEGO AKTUALIZACJI

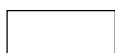
W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Kietrz zostały określone wskaźniki postępów i skutków realizacji programu. Poniżej w tabeli określono zestaw wskaźników w latach raportowania, tj. 2019-2020, obejmujący wszystkie obszary interwencji środowiska, w oparciu o dane aktualnie dostępne, co pozwala na szerokie obrazowanie kategorii ilościowych i jakościowych, powszechnych w ocenianiu stanu środowiska. Pozyskanie danych wskaźnikowych opiera się głównie na standardowo dostępnych źródłach: danych regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego oraz danych GIOŚ i RWMS-WIOŚ w Opolu. Na podstawie tak przygotowanego zestawu wskaźników możliwe jest określenie tendencji zmian w poszczególnych obszarach interwencji. Zastosowano następujące oznaczenia w tabeli ze wskaźnikami monitoringu:

- poprawa wskaźnika,

- pogorszenie wskaźnika,

- brak wyraźnej tendencji/istotnych zmian lub brak danych.

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY KIETRZ ZA LATA 2019-2020

Tabela 23. Wskaźniki monitoringu dla Gminy Kietrz w 2019 i 2020 roku.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość 2019	Wartość 2020	Tendencje zmian
Klimat i powietrze atmosferyczne					
1.	Substancje, których stężenia przekroczyły wartości dopuszczalne lub wartości dopuszczalne powiększone o margines tolerancji – klasyfikacja strefy w której leży gmina	klasa	Klasa C: PM10, B(a)P	Klasa C: PM10, B(a)P Klasa C1:PM2,5	W roku 2020 do klasy C1 zakwalifikowano dodatkowo pył zawieszony PM2,5 (II faza)
2.	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu powiatu głubczyckiego	Mg/rok	83	60	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych uległa zmniejszeniu o 23 Mg/rok
3.	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu powiatu głubczyckiego	Mg/rok	10 948	8 393	Emisja zanieczyszczeń gazowych [Mg/rok] z zakładów szczególnie uciążliwych uległa zmniejszeniu o 2 555 Mg/rok
Klimat akustyczny					
4.	Długość remontowanych dróg w ciągu roku	km	1,85	1,37	Długość remontowanych dróg na terenie gminy wg bieżących potrzeb i możliwości finansowych gminy są wartością pozytywną
5.	Liczba zarejestrowanych pojazdów samochodowych na terenie powiatu	szt.	41 938	*	Brak możliwości porównania ze względu na brak danych GUS za 2020 r.
Pola elektromagnetyczne					
6.	Wartość PEM zmierzona na terenie gminy	V/m	Kietrz, ul. Głowackiego: 0,3	brak pomiarów	Brak możliwości porównania ze względu na brak pomiarów GIOŚ na terenie gminy w 2020 r.
7.	Wartość średnia PEM dla obszarów pozostałych miast woj. opolskiego (poniżej 50 tys. mieszkańców)	V/m	0,55	0,50	Wartość średnia PEM dla obszarów pozostałych miast woj. opolskiego (poniżej 50 tys. mieszkańców) uległa zmniejszeniu o 0,05 V/m
8.	Średnia wartość PEM dla terenów wiejskich województwa opolskiego	V/m	0,26	0,22	Średnia wartość PEM dla terenów wiejskich województwa opolskiego uległa zmniejszeniu o 0,04 V/m

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY KIETRZ ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość 2019	Wartość 2020	Tendencje zmian
Zasoby i jakość wód					
9.	Jakość wód podziemnych	wg obowiązującej klasyfikacji	brak pomiarów	brak pomiarów	Brak możliwości porównania ze względu na brak pomiarów RWMS-WIOŚ w 2019 i w 2020 r.
10.	Jakość wód powierzchniowych dla JCWP na terenie gminy	wg obowiązującej klasyfikacji	Stan/potencjał ekologiczny*: - Ostra: umiarkowany, - Opawa od Opawicy do Morawicy: dobry, - Troja do Morawy włącznie: umiarkowany	brak pomiarów	Brak możliwości porównania ze względu na brak pomiarów RWMS-WIOŚ w 2020 r.
Gospodarka wodno-ściekowa					
11.	Skanalizowanie gminy	%	37,5	*	Brak możliwości porównania ze względu na brak danych GUS za 2020 r.
12.	Długość kanalizacyjnej	km	15,6	15,6	Długość kanalizacyjnej nie uległa zmianie
13.	Liczba przyłączy kanalizacyjnych	szt.	275	277	Liczba przyłączy kanalizacyjnych zwiększyła się o 2 szt.
14.	Zwodociągowanie gminy	%	95,6	*	Brak możliwości porównania ze względu na brak danych GUS za 2020 r.
15.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem	dam ³	623,7	627,9	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem wzrosło o 4,3 dam ³
16.	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	98,9	98,9	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej nie uległa zmianie
17.	Średnie zużycie wody na 1 mieszkańca/rok	m ³	30,8	31,7	Średnie zużycie wody na 1 mieszkańca/rok wzrosło o 0,9 m ³
Zasoby geologiczne					
18.	Liczba złóż surowców mineralnych	szt.	5	5	Liczba złóż surowców mineralnych nie uległa zmianie
19.	Roczne wydobycie surowców	tys. ton	Kruszywa naturalne: 129	Kruszywa naturalne: 243	Wydobycie kruszyw naturalnych wzrosło o 114 tys. ton

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY KIETRZ ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość 2019	Wartość 2020	Tendencje zmian
Gleby					
20.	Powierzchnia gruntów zrehabilitowanych w ciągu roku ogółem	ha	0,00	0,00	Powierzchnia gruntów zrehabilitowanych w ciągu roku ogółem nie uległa zmianie
21.	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji ogółem	ha	9,52	9,52	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji ogółem nie uległa zmianie
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów					
22.	Ilość zebranych odpadów komunalnych z terenu gminy	Mg	4 537,51	4 533,05	Masa zebranych odpadów komunalnych (ogółem) uległa niewielkiemu zmniejszeniu (o 4,46 Mg)
23.	Ilość zebranych selektywnie odpadów z terenu gminy	Mg	2 078,90	2 244,42	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie uległa zwiększeniu o 165,52 Mg
24.	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów	Mg	45,81	49,51	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów uległ zwiększeniu o 3,7 punktu procentowego
Zasoby przyrodnicze					
25.	Powierzchnia prawnie chroniona ogółem (bez obszarów Natura 2000)	ha	101,75	101,75	Powierzchnia prawnie chroniona ogółem (bez obszarów Natura 2000) nie uległa zmianie
26.	Udział obszarów chronionych w powierzchni ogółem	%	0,71	0,71	Udział obszarów chronionych w powierzchni ogółem nie uległ zmianie
27.	Obszary NATURA 2000	szt.	Rozumicki Las PLH160018	Rozumicki Las PLH160018	Liczba obszarów NATURA 2000 nie uległa zmianie
28.	Parki Krajobrazowe	ha	0,00	0,00	Na terenie gminy nie występują Parki Krajobrazowe
29.	Rezerваты	ha	101,75	101,75	Powierzchnia rezerwatów przyrody nie uległa zmianie
30.	Obszary chronionego krajobrazu	ha	0,00	0,00	Na obszarze gminy nie występują obszary chronionego krajobrazu
31.	Użytki ekologiczne	ha	0,00	0,00	Na terenie gminy nie występują użytki ekologiczne
32.	Pomniki przyrody	szt.	2	2	Liczba pomników przyrody nie uległa

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY KIETRZ ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość 2019	Wartość 2020	Tendencje zmian
					zmianie
33.	Lesistość gminy	%	2,4	2,4	Lesistość gminy nie uległa zmianie
34.	Powierzchnia lasów	ha	341,86	341,86	Powierzchnia lasów nie uległa zmianie
35.	Powierzchnia gruntów leśnych	ha	342,55	342,55	Powierzchnia gruntów leśnych nie uległa zmianie
36.	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej ogółem w miastach	ha	15,40	*	Brak możliwości porównania ze względu na brak danych GUS za 2020 r.
Adaptacje do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska					
37.	Liczba poważnych awarii i miejscowych zagrożeń w ciągu roku: - silne wiatry, - przybory wód, - opady śniegu, - opady deszczu, - chemiczne, - ekologiczne, - budowlane, - infrastruktury komunalnej, - w transporcie drogowym, - w transporcie kolejowym, - na obszarach wodnych	szt.	41 1 1 6 2 0 13 1 3 0 1	22 5 0 63 1 0 2 2 4 0 0	Liczba miejscowych zagrożeń według informacji podawanej przez Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej i charakteryzuje się coroczną zmiennością. Trudno jest na tej podstawie rozstrzygać o poprawie czy pogorszeniu wskaźnika, jednakże w okresie raportowania obserwować można spadek liczby dla zagrożeń małych oraz wzrost dla liczby zagrożeń lokalnych i średnich.
Monitoring i zarządzanie środowiskiem					
38.	Nakłady na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska ogółem	zł	5 120 229,87	4 063 027,64	Nakłady na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska ogółem uległy zmniejszeniu o 1 057 202,23 zł

Źródła: www.stat.gov.pl, RWMS-WIOŚ Opole,

Uwagi: *dane GUS za 2020 rok nie są obecnie jeszcze dostępne

6.1 Analiza wskaźników monitoringu POŚ

Analizując tendencję wskaźników w tabeli monitorowania:

- stan środowiska dla 27 wskaźników określony został jako bez zmian (niewielka zmiana lub brak wartości za dany rok) w odniesieniu do 2019 r.,
- dla 7 wskaźników zanotowano poprawę w odniesieniu do 2019 r.,
- dla 3 wskaźników zanotowano pogorszenie w odniesieniu do 2019 r.,

Obecnie Gmina Kietrz jest w trakcie opracowywania nowego Programu Ochrony Środowiska, którego realizacja będzie przedmiotem systematycznego procesu monitorowania i oceny. Zgodnie z wymogiem ustawowym co dwa lata Burmistrz sporządza raport z jego realizacji. Dla efektywnego wdrażania Programu konieczne jest regularne zbieranie, analiza i ocena danych. System monitoringu skupia się przede wszystkim na efektywności wdrażanych działań i zadań oraz opiera na obiektywnych i dostępnych wskaźnikach monitorowania, których porównanie w kolejnych raportach daje obraz gradientu zachodzących zmian w środowisku Gminy Kietrz.

7. OCENA STOPNIA ROZBIEŻNOŚCI POMIĘDZY PRZYJĘTYMI CELAMI A ICH WYKONANIEM, WERYFIKACJA PRZYJĘTYCH ZADAŃ, OCENA WYKONANIA

Przyjęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Kietrz priorytety, cele i działania zgodne były z kierunkami obowiązującej w trakcie opracowywania Programu Ochrony Środowiska Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko. Akceptacja przez Gminę celów i zadań w przyjętym Programie Ochrony Środowiska nie oznacza powstania budżetu inwestycyjnego na potrzeby Programu Ochrony Środowiska. System budżetowy samorządów obejmuje 1 rok działania, a więc planowanie odbywa się w krótkim cyklu i dostosowywane jest do doraźnych ram i sytuacji. Realizacja Programu w miarę jego realizacji stwarza więc problemy, tak natury finansowej (trudność w pozyskaniu środków finansowych dysponując niewielkim udziałem własnym) jak i innej natury (np. nadrabianie niedoinwestowania z lat poprzednich, zmieniające się potrzeby bieżące mieszkańców, czynniki zewnętrzne, zmiana ustawodawstwa etc.)

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Kietrz określono miary celów głównych dla każdego obszaru interwencji. Takie podejście (zgodne z obowiązującymi obecnie Wytocznymi Ministra Środowiska do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska) skutkuje koniecznością wyznaczenia wartości miar celów głównych, przyjętych w Programie. Stopień realizacji celów głównych i wielkości miary celu dla okresu raportowania (2019-2020) przedstawiono w tabeli poniżej:

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY KIETRZ ZA LATA 2019-2020

Tabela 24. Wartości mierników celów głównych dla poszczególnych obszarów interwencji.

L.p.	Obszar interwencji	Miara celu	Wartość miary		Uwagi
			2019	2020	
1.	Klimat i powietrze atmosferyczne	Liczba zanieczyszczeń w strefie sklasyfikowanych jako "C" lub „C1”	2	3	W roku 2020 do klasy C1 zakwalifikowano dodatkowo pył zawieszony PM2,5 (II faza)
2.	Klimat akustyczny	Długość zmodernizowanych dróg na terenie gminy w ciągu roku [km]	1,85	0,35	Długość remontowanych dróg na terenie gminy wg bieżących potrzeb i możliwości finansowych gminy są wartością pozytywną
3.	Oddziaływanie pól elektromagnetycznych	Średnia wartość PEM dla terenów wiejskich województwa opolskiego	0,26	0,22	Średnia wartość PEM dla terenów wiejskich województwa opolskiego uległa zmniejszeniu o 0,04 V/m
4.	Zasoby i jakość wód. Gospodarka wodno - ściekowa	Udział % wód o dobrym i powyżej dobrego stanie/potencjale ekologicznym, stan/potencjał ekologiczny JCWP	25 % Stan/potencjał ekologiczny JCWP: Ostra: umiarkowany, Opawa od Opawicy do Morawicy: dobry, Troja do Morawy włącznie: umiarkowany	brak pomiarów	Brak możliwości porównania, ze względu na brak pomiarów w 2020 roku.
5.	Zasoby geologiczne	Liczba udokumentowanych złóż surowców mineralnych [szt.] <i>Roczne wydobycie surowców [tys. ton]</i>	5 Kruszywa naturalne: 129	5 Kruszywa naturalne: 243	Liczba udokumentowanych złóż nie uległa zmianie, zmianie uległy wartości zasobów i wydobycia poszczególnych surowców
6.	Gleby	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji ogółem w ha	9,52	9,52	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji ogółem w ha nie uległa zmianie
7.	Gospodarka	Udział odpadów komunalnych zebranych	45,81	49,51	Udział odpadów

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY KIETRZ ZA LATA 2019-2020

	odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów %			komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów uległ zwiększeniu o 3,7 punktu procentowego
8.	Zasoby przyrodnicze	Powierzchnia obszarów prawnie chronionych w ha	101,75	101,75	Powierzchnia prawnie chroniona ogółem nie uległa zmianie
9.	Adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Liczba poważnych awarii i miejscowych zagrożeń w ciągu roku: - małe: - lokalne: - średnie: - duże:	7 72 0 0	5 109 0 0	Liczba miejscowych zagrożeń według informacji podawanej przez Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej i charakteryzuje się coroczną zmiennością. Trudno jest na tej podstawie rozstrzygać o poprawie czy pogorszeniu wskaźnika, jednakże w okresie raportowania obserwować można spadek liczby dla zagrożeń małych oraz wzrost dla liczby zagrożeń lokalnych i średnich.

Wartości mierników celów głównych, analizując tendencję mierników celów w latach 2019-2020:

- dla 6 mierników określono stan jako bez zmian (brak wartości za dany rok w przypadku jednego miernika) w odniesieniu do 2019 r.,
- dla 2 mierników zanotowano poprawę w odniesieniu do 2019 r.,
- dla 1 miernika zanotowano pogorszenie stanu w odniesieniu do 2019 r.

Oceniając:

- duża część zadań zawartych w Programie wpisuje się w pożądaną przez ogół mieszkańców gminy kierunki - np. poprawę stanu powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego, wód powierzchniowych i podziemnych. Analizując przyjęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Kietrz zadania należy stwierdzić:

- zrealizowane zostały najważniejsze zadania w zakresie ochrony powietrza, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, edukacji ekologicznej, ochrony przyrody oraz gospodarki odpadami,
- dodatkowo w różnych komponentach środowiska zrealizowano szereg zadań nie ujętych w Programie, jednakże wpisujących się w ramy ogólnie pojętej ochrony środowiska.

Powodem braku realizacji niektórych zadań było:

- braki środków finansowych na realizację niektórych zadań,
- przesunięcie terminu realizacji zadania na kolejne lata,
- zmiana priorytetów wykonawczych w realizacji zadań na terenie gminy,
- bieżąca ocena sytuacji i potrzeb na terenie gminy.

8. DIAGNOZA, PROPOZYCJE NOWYCH PRIORYTETÓW I KRYTERIÓW ICH WYŁONIENIA.

Przeprowadzona analiza zakresu i stopnia realizacji zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Kietrz odbywała się w czasie obowiązywania Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko. W związku z wejściem w życie nowelizacji ustawy - Prawo ochrony środowiska nastąpiła zmiana sposobu realizacji krajowej polityki ochrony środowiska. Obecnie jest ona prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia POŚ jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. POŚ powinny stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej jednostki samorządu terytorialnego.

Obecnie opracowywany Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kietrz oparty jest na zapisach następujących aktualnych dokumentów:

- *Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 roku* (Dz.U. 2020 poz. 1219 tekst jedn. z późn. zm.) definiuje ono ogólne wymagania w odniesieniu do programów ochrony środowiska opracowywanych dla potrzeb województw, powiatów i gmin,
- *Wytyczne Ministra Środowiska do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska*, które podają sposób i zakres dokumentu oraz wskazówki, co do zawartości programów; do podstawowych zasad tworzenia programów ochrony środowiska należą:
  - zwięzłość i prostota,
  - spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi,
  - konsekwentne i świadome stosowanie terminów,
  - ujednoczenie ram czasowych (co najmniej do roku 2020 z perspektywą na kolejne cztery lata),
  - kaskadowe sporządzanie POŚ,
  - oparcie na wiarygodnych danych,
  - prawidłowe określenie celów,
  - przygotowanie założeń do POŚ,
  - włączenie interesariuszy w proces opracowania POŚ,
  - przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W wytycznych określono następujące obszary interwencji:

11. ochrona klimatu i jakości powietrza,
12. zagrożenia hałasem,
13. pola elektromagnetyczne,
14. gospodarowanie wodami,
15. gospodarka wodno-ściekowa,
16. zasoby geologiczne,
17. gleby,
18. gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
19. zasoby przyrodnicze,
20. zagrożenia poważnymi awariami.

Wymienione powyżej obszary interwencji powinny uwzględniać zagadnienia horyzontalne (przekrojowe, dotyczące wszystkich dziedzin), tj.:

- adaptację do zmian klimatu,
  - nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
  - działania edukacyjne,
  - monitoring środowiska.
- "Polityka ekologiczna państwa 2030" jest najważniejszą strategią w obszarze środowiska i gospodarki wodnej. Dokument stanowi podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021–2027. Rolą "Polityki ekologicznej państwa" jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Cel główny "Polityki..." - *Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców* został przeniesiony wprost ze Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju. Cele szczegółowe określono w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający połączenie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska. Cele szczegółowe dotyczą zdrowia, gospodarki i klimatu. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Cele szczegółowe będą realizowane przez kierunki interwencji takie jak:

- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają określaniu granicznych wielkości emisji dla większych zakładów przemysłowych),
- przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,
- usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

9. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kietrz na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 stanowił podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w gminie w latach 2019-2020. Podstawowym założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach - od krajowego do gminnego - jest, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyła warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Analizując realizację programu na poziomie gminnym należy pamiętać, że praktycznie zadania o charakterze wykonawczym, czyli mające bezpośredni wpływ na stan środowiska i związane z jego ochroną przed szkodliwym oddziaływaniem, obciążają samorząd gminy oraz podmiotów gospodarczych. Charakter zadań z zakresu ochrony środowiska wykonywany przez samorząd gminy wpływa na możliwości bezpośredniej i pośredniej ochrony środowiska na terenie gminy.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono zadania, które były realizowane w latach 2019-2020 - do najważniejszych z nich można zaliczyć zadania w zakresie:

- ochrony powietrza,
- ochrony wód,
- ochrony przyrody,
- gospodarki odpadami,
- edukacji ekologicznej.

Podsumowując należy zauważyć, iż większość zadań została zrealizowana lub stanowi tzw. zadania ciągłe i jest w trakcie bieżącej realizacji.

10. LITERATURA

1. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kietrz na lata 2017-2020 wraz z perspektywą na lata 2021-2024.
2. Sprawozdania opisowe z realizacji budżetu Gminy Kietrz za lata 2019-2020.
3. Rejestr form ochrony przyrody publikowany przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Opolu.
4. Mapa akustyczna dróg krajowych na terenie województwa opolskiego - obszar powiatu głubczyckiego, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.
5. Program Ochrony Środowiska przez hałasem dla województwa opolskiego.
6. Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim, raport wojewódzki za 2019 i 2020 rok, RWMS-GIOŚ Opole.
7. Ocena wód powierzchniowych w województwie opolskim.
8. Ocena stanu czystości wód podziemnych województwa opolskiego.
9. Badania PEM w latach 2019-2020, GIOŚ.
10. www.stat.gov.pl, Bank Danych Lokalnych.
11. www.mos.gov.pl
12. Materiały Urzędu Miejskiego w Kietrze.